

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ ΣΤΟ Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΤΣΟΥΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΤΑΣΙΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΦΩΝ
Α.Τ.Ε.Ι.Θ.**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2014

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

**ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ
ΣΤΟ Α.Τ.Ε.Ι.Θ.**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΤΣΟΥΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΤΑΣΙΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΦΩΝ
Α.Τ.Ε.Ι.Θ.**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2014

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

Αφιερώνω την πτυχιακή μου εργασία στην οικογένειά μου.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2014

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα Πτυχιακή Εργασία εκπονήθηκε στο αγρόκτημα του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης υπό την επίβλεψη του Καθηγητή Εφαρμογών Βασίλειου Γ. Τάσιου κατά τη χρονική περίοδο από Μάρτιο του έτους 2014 έως τον Νοέμβριο του 2014.

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες στην οικογένεια μου για την στήριξη που μου προσέφεραν κατά την περίοδο της Πτυχιακής μου εργασίας.

Επίσης επιθυμώ να ευχαριστήσω όλους τους Καθηγητές της κατεύθυνσης Φυτικής Παραγωγής που μου προσέφεραν πολύτιμες γνώσεις και ιδιαίτερα τον Καθηγητή Εφαρμογών Βασίλειο Γ. Τάσιο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	6
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
3.	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ.....	9
4.	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ.....	10
5.	ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ.....	11
6.	ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ.....	18
7.	ΕΔΑΦΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΑ.....	31
8.	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ.....	32
9.	ΧΛΩΡΑ ΛΙΠΑΝΣΗ.....	33
10.	ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	35
11.	ΚΛΑΔΕΥΜΑ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΑΣ.....	37
12.	ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ.....	38
13.	ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ.....	38
14.	ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ.....	46
15.	ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΦΥΛΩΝ.....	48
16.	ΓΗΓΕΝΕΙΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΣΤΑΦΥΛΩΝ.....	48
17.	ΞΕΝΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΣΤΑΦΥΛΩΝ.....	52
18.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	62
19.	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	63

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ ΣΤΟ Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

Τσουπούρογλου Χαράλαμπος

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο όρος βιολογική καλλιέργεια αμπελιού, σύμφωνα με τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημαίνει ότι στην καλλιέργεια του αμπελώνα εφαρμόζονται συγκεκριμένες πρακτικές για την παραγωγή του κρασιού. Όσον αφορά αυτές τις πρακτικές, εννοούνται οι λιπάνσεις και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που θα χρησιμοποιηθούν για την βελτιστοποίηση της παραγωγής. Για την διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους χρησιμοποιούμε λίπασμα που αυτά θα πρέπει να είναι υπολείμματα φυτικής ή ζωικής προέλευσης. Η φυτοπροστασία γίνεται για την αντιμετώπιση ασθενειών και διάφορων εχθρών που προσβάλλουν τα φυτά της αμπέλου, και θα πρέπει να γίνεται με την βοήθεια εγκεκριμένων σκευασμάτων τα οποία καταπολεμούν τους εχθρούς και τις ασθένειες του αμπελιού. Επιπλέον θα πρέπει να υπάρξουν και οι σωστές καλλιεργητικές φροντίδες. Εάν υπάρχει ορθή χρήση όλων αυτών τότε οι οινολόγοι θα έχουν την δυνατότητα να δημιουργήσουν “Κρασί Βιολογικής Καλλιέργειας”.

Εικόνα 1 (Αμπελώνας βιολογικής καλλιέργειας στο χωριό Πλάγια του Νομού Παιονίας, Πηγή Τ.Χ).

Τσουπούρογλου Χαράλαμπος= Τ.Χ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το φυτό της αμπέλου είναι πολυετές φυτό με ετήσιο βλαστικό κύκλο και το γένος των ποικιλιών που καλλιεργούνται είναι το *Vitis Vinifera*.

Η καλλιέργεια του αμπελώνας έχει περάσει πολλά στάδια στην Ελλάδα, και ειδικά η καλλιέργεια των οινοποιήσιμων ποικιλιών όπου είναι λιγότερο ευνοική για την εξέλιξη της. Αυτήν την εποχή εμφανίζονται νέες προοπτικές για την καλλιέργεια αμπελώνας με μια νέα εκδοχή, αυτή της βιολογικής καλλιέργειας του αμπελώνας. **Δηλαδή:**

α) *Επιδίωξη της καλύτερης ποιότητας κρασιού, όπου αυτό συνεπάγεται και από τον μεγάλο ανταγωνισμό λόγω λίγων στρεμματικών εκτάσεων των αμπελώνας που παράγουν κρασιά Ο.Ο.Π. (Οίνοι Ονομασίας Προέλευσης).*

β) *Την συνειδητοποίηση των αμπελουργών το ότι το ποιοτικό σταφύλι δεν συνεπάγεται με ζωνρό αμπέλι, αλλά με συχνές καλλιεργητικές επεμβάσεις (κορυφολόγημα, ξεφύλισμα) όπου αυξάνει το κόστος παραγωγής. Δηλαδή το ποιοτικό σταφύλι συνεπάγεται με καλά ισορροπημένο αμπέλι, όπου δέχθηκε τις κατάλληλες καλλιεργητικές φροντίδες (= με ικανοποιητικό φύλλωμα και καλά διαμορφωμένο ώστε να αερίζεται επαρκώς και να ωριμάζουν τα σταφύλια).*

γ) *Η προτίμηση πολλών καταναλωτών για τα ποιοτικά κρασιά.*

Με όλα αυτά τα δεδομένα που προηγήθηκαν είναι αντιληπτό ότι πολλοί άνθρωποι άρχισαν να ασχολούνται με την αμπελοκαλλιέργεια τα τελευταία χρόνια και συγκεκριμένα με την βιολογική αμπελοκαλλιέργεια. Σημαντικό πλεονέκτημα αυτής της δεδομένης κατάστασης είναι και η περιοχή στην οποία βρισκόμαστε, η Ελλάδα. Στην Ελλάδα έχουμε πολλά πλεονεκτήματα,

όπως:

α) Ήπιες κλιματολογικές συνθήκες.

β) Ο μεσογειακός χαρακτήρας (ηλιόλουστη χώρα).

γ) Το γόνιμο και ιδιόρρυθμο ανάγλυφο του εδάφους.

δ) Η συνέχιση παραδοσιακών τρόπων καλλιέργειας σε ορισμένες περιοχές και.

ε) Η χαμηλή σε ρύπους ατμόσφαιρα σε πολλές περιοχές.

Αυτή η Πτυχιακή εργασία έχει ως σκοπό να μεταδώσει τις σωστές και ουσιώδες αρχές διαχείρισης ενός σύγχρονου βιολογικού αμπελώνα, όπου θα δίνεται έμφαση σε καλλιεργητικές μεθόδους και σε συστήματα χλωράς λίπανσης καθώς και σε άλλες πρακτικές που εφαρμόζονται στην βιολογική καλλιέργεια.

Εικόνα 2 (Σύστημα άρδευσης σε Γραμμικό σχήμα αμπελώνα, Πηγή διαδικτυον).

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ

Θεωρείται ότι η χρήση του σταφυλιού για την διατροφή του ανθρώπου άρχισε την εποχή του ορειχάλκου. Πολλά ευρήματα αποδεικνύουν την καλλιέργεια του αμπελιού από αρχαιοτάτων χρόνων. Στους τάφους των Φαραώ της 4ης δυναστείας (4.000 π.Χ) υπάρχουν σχέδια που αναπαριστούν 6 τουλάχιστον διάφορες ποικιλίες αμπελιών και σκηνές τρυγητού (βλέπε εικόνα 3) και οινοποίησης. Στην πόλη Κιουλτέπε, κοντά στην Καισαρεία της Μικράς Ασίας, βρέθηκαν αγγεία 3.500 π.Χ με εικόνες που αναπαριστούν καλλιέργεια αμπελιών. Πανάρχαιες παραδόσεις δημιουργήθηκαν για την καλλιέργεια του αμπελιού και την παραγωγή των προϊόντων του, κυρίως του κρασιού, με πιο γνωστή την Ελληνική παράδοση για τον Διόνυσο. Αλλά και στην Αγία Γραφή σε πολλά σημεία αναφέρεται το αμπέλι και τα προϊόντα του.

Οι ιστορικοί της αρχαιότητας (Πλούταρχος κ.α.) αναφέρουν ότι η καλλιέργεια του αμπελώνος ξεκίνησε στις χώρες της Ανατολής. Το αμπέλι καλλιεργείται από τα αρχαιότατα χρόνια στην Κίνα, στην Ινδία, στην Περσία, στην Αίγυπτο, αλλά περισσότερο στις ασιατικές ακτές προς την Μεσόγειο και ειδικότερα από τους Φοίνικες που το διέδωσαν στην Ελλάδα. Οι Έλληνες με τις αποικίες διέδωσαν το φυτό της αμπέλου στην Σικελία και νότια Ιταλία και μετά διαδόθηκε στις νότιες περιφέρειες της Γαλλίας και Ισπανίας. Εκτός από τις χώρες που προαναφέρθηκαν η καλλιέργεια του αμπελιού ήταν γνωστή και στις χώρες γύρω από την Κασπία θάλασσα καθώς και στις χώρες της Β. Αφρικής. Από τους πρώτους μετά Χριστό αιώνες μέχρι τον 13ο αιώνα η καλλιέργεια του αμπελώνος διαδόθηκε σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Σε ορισμένες ευδοκίμησε και καλλιεργείται μέχρι και σήμερα σε μεγάλες εκτάσεις και αποτελεί σοβαρό κεφάλαιο στην οικονομία τους και σε άλλες δεν μπόρεσε να ευδοκιμήσει επειδή οι εδαφικές και κλιματολογικές συνθήκες δεν ευνόησαν την καλλιέργεια του.

Τον 15ο αιώνα με τις εξερευνήσεις η αμπελουργία διαδόθηκε στην Μακεδονία, στις Κανάριες νήσους, στις Αντίλλες, στην Β. Αμερική και στην Μαδαγασκάρη. Τον 16ο αιώνα στο Μεξικό και στις χώρες της νότιας Αμερικής (Περού, Χιλή, Αργεντινή, Βραζιλία). Από τα μέσα έως το τέλος του 17ου αιώνα στην Νότια Αφρική, στην Καλιφόρνια και Βιρτζίνια των Ηνωμένων Πολιτειών και στο τέλος του 18ου αιώνα στην Αυστραλία.

Εικόνα 3 (Διαδικασία τρυγητού - πάτημα σταφυλιών σε αγγείο αρχαιοτάτων χρόνων, Πηγή Διαδίκτυον)

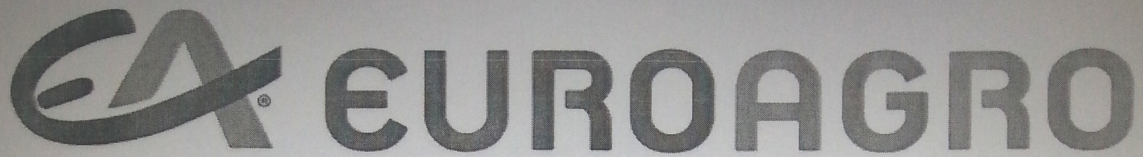
Α) ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Οι κανόνες παραγωγής και τα μέτρα ελέγχου των προϊόντων βιολογικής γεωργίας καθορίζονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία η οποία είναι η εξής:

- Ο ΚΑΝ(ΕΚ)834/2007, ο ΚΑΝ(ΕΚ)889/2008, ο ΚΑΝ(ΕΚ)1235/2008 και ο ΚΑΝ(ΕΕ)271/2010.
- Η Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθμ. 245090/06 που καθορίζει τα συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας.
- Η Υπουργική Απόφαση αριθμ. 273234/17-10-03 (ΦΕΚ 1579/27-10-03) που αφορά τον «Καθορισμό συμπληρωματικών μέτρων για τον προσδιορισμό της προέλευσης του κρέατος που παράγεται σύμφωνα με τον Καν. (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Η υπ. αριθμ. 217002/27-2-2004 εγκύκλιος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία αφορά τη «δημιουργία βάσης δεδομένων πολλαπλασιαστικού υλικού παραχθέντος με βιολογικό τρόπο όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 1452/2003/ΕΚ και διαδικασίες παρέκκλισης όπως προβλέπονται από το άρθρο 6 παράγραφος 3 του Κανονισμού 2092/91/ΕΟΚ».
- Η Υπουργική Απόφαση αριθμ. 336650/22.12.06 (ΦΕΚ 1927/29.12.06) για τον καθορισμό λεπτομερειών εφαρμογής της ΚΥΑ αριθμ. 245090/06.
Ο Κανονισμός Αξιολόγησης και Επίβλεψης του Συστήματος Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας του AGROCERT Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π..

Στην συνέχεια αυτού του κεφαλαίου θα παρουσιασθούν όλα εκείνα που είναι απαραίτητα για την ένταξη στην Βιολογική Καλλιέργεια, από εταιρεία που αναλαμβάνει μελέτες (EURO-AGRO). Επίσης θα παρουσιασθεί μία Σύμβαση, η οποία αποτελεί πραγματικό παράδειγμα, και πιστοποιεί την ένταξη στην βιολογική καλλιέργεια ενός αμπελώνα όπου και αποτελεί οικογενειακή ιδιοκτησία καθώς είναι στο όνομα της Μητέρας μου. Στην σύμβαση θα αναφέρονται όλα τα άρθρα νομικού περιεχομένου που αφορούν την βιολογική καλλιέργεια.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Γενική Περιγραφή

Το πρόγραμμα της Βιολογικής Γεωργίας στηρίζει μία μέθοδο καλλιέργειας φιλική προς το περιβάλλον, βάσει των κανονισμών (ΕΚ) 834/2007 και 889/2008, που αποκλείει τη χρήση χημικών φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων (εκτός από εγκεκριμένες ουσίες), με σκοπό την παραγωγή ασφαλών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Περιλαμβάνεται στο Μέτρο 2.14 Γεωργό-περιβαλλοντικές ενισχύσεις του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλατατζής».

Δικαιούχοι – Προϋποθέσεις

Δικαίωμα συμμετοχής στη Δράση «Βιολογική Γεωργία» έχουν όλοι οι επαγγελματίες αγρότες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που ασκούν αγροτική δραστηριότητα.

Ενισχύσεις

Η καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων στους δικαιούχους γίνεται απολογιστικά μια φορά το χρόνο για κάθε δικαιούχο, μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεών του. Η ενίσχυση καταβάλλεται ανά στρέμμα, έχει συγκεκριμένη τιμή για κάθε είδος* και εξαρτάται από την περίοδο προσαρμογής. Η περίοδος προσαρμογής διαρκεί έως τα δύο πρώτα χρόνια, από την υπογραφή της σύμβασης, για τις ετήσιες καλλιέργειες και έως τα τρία πρώτα χρόνια, από την υπογραφή της σύμβασης, για τις πολυετείς καλλιέργειες.

Καλλιέργεια	€/Ha	
	Περίοδος Προσαρμογής	Χωρίς Περίοδο Προσαρμογής
Ελαιοκομία	756	415
Αμπελοειδή	900	900
Αραβόσιτος αρδευόμενος	600	600
Μηδική αρδευόμενη	600	425
Βαμβάκι αρδευόμενο	534	525
Σιτηρά, ρύζι, όσπρια, ηλιάνθος	320	247
Κτηνοτροφικά φυτά	360	288
Αρωματικά φυτά	320	247
Κρόκος	900	900

* Σύμφωνα με το σχέδιο της ΚΥΑ

Υποχρεώσεις

Το πρόγραμμα έχει πενταετή διάρκεια. Ο παραγωγός οφείλει να τηρεί ορισμένες υποχρεώσεις, προκειμένου να λαμβάνει την επιδότηση που του αναλογεί.

- Σύναψη σύμβασης με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων
- Πιστή εφαρμογή του κανονισμού της Πολλαπλής Συμμόρφωσης
- Εφαρμογή εγκεκριμένου καλλιεργητικού σχεδίου (ετήσιο για τις ετήσιες και πενταετές για τις μόνιμες καλλιέργειες).
- Υποβολή αίτησης-δήλωσης του Ο.Σ.Δ.Ε. κάθε έτος
- Διατήρηση των ίδιων αγροτεμαχίων για 5 έτη

6. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

6.1 ΓΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ

Τα γενικά κριτήρια ένταξης των δικαιούχων στα αγροπεριβαλλοντικά διακρίνονται σε **κριτήρια επιλεξιμότητας** και **κριτήρια επιλογής** ως ακολούθως:

6.1.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας:

- α. Να είναι **αγρότες**, όπως η έννοια του αγρότη ορίζεται
- β. Να ασκούν **αγροτική δραστηριότητα**, όπως η σχετική έννοια ορίζεται
- γ. Να υποβάλλουν, **αίτηση ενίσχυσης** για αγροτεμάχια και ζώα της εκμετάλλευσής τους που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - Κατέχονται νόμιμα **καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας**, όπως η έννοια ορίζεται. Αποκλείονται από την ένταξη αγροτεμάχια που έχουν ενταχθεί στο μέτρο της δάσωσης γεωργικών γαιών
 - **Δηλώνονται** στην ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης.
 - Βρίσκονται **εντός των περιοχών παρέμβασης** της δράσης που οι υποψήφιοι επιθυμούν να ενταχθούν
- δ. Να αρχίσουν την 15η Οκτωβρίου του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης να εφαρμόζουν στο υπό ένταξη μέρος της εκμετάλλευσής τους τις δεσμεύσεις που προβλέπονται κατά δράση στο Κεφάλαιο Γ του προσχεδίου (Σχέδιο ΚΥΑ. Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλατζής»). Εξαίρεση αποτελεί η πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όπου η ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων μπορεί να είναι διαφορετική ανά δράση και σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο Γ (Σχέδιο ΚΥΑ. Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλατζής»). Η

ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της απόφασης έγκρισης

ε. Να τηρούν στο σύνολο της εκμετάλλευσής τους τις απαιτήσεις της **Πολλαπλής Συμμόρφωσης**, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές αποφάσεις και βάσει των εγκυκλίων του ΟΠΕΚΕΠΕ.

στ. Να εφαρμόζουν το **εγκεκριμένο πενταετές ΣΠΔ** (για τα μέτρα που απαιτείται).

ζ. Να τηρούν **αγροπεριβαλλοντικό φάκελο**.

η. Να υποβάλλουν **κατ' έτος αίτηση πληρωμής** και δήλωση εφαρμογής με τη διαδικασία που προβλέπεται

θ. Να δέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους που πραγματοποιούν εξουσιοδοτημένα εθνικά και κοινοτικά όργανα.

ι. Να δέχονται την επεξεργασία και δημοσιοποίηση προσωπικών τους δεδομένων που αφορούν τη δράση ή τις δράσεις που αιτούνται να ενισχυθούν, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1437/2007.

6.1.2 Κριτήρια επιλογής

Η επιλογή των δικαιούχων από τους υποψηφίους που πληρούν καταρχάς τα κριτήρια επιλεξιμότητας της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

α. Διαθέσιμες πιστώσεις ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

β. Σειρά κατάταξης που διαμορφώνεται με βάση τα ακόλουθα γενικά κριτήρια

6.2 ΕΙΔΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Τα γενικά κριτήρια ένταξης συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

6.2.1 Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

α. Ο υποψήφιος δικαιούχος δεσμεύεται να τηρεί τις κατευθύνσεις και προδιαγραφές του Καν. (ΕΚ) 2092/91 και από 1.1.2009 του Καν. (ΕΚ) 834/07, καλύπτοντας όλο το διάστημα των συμβατικών υποχρεώσεων του με σύμβαση σε ισχύ, η οποία έχει συναφθεί με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

β. Ο υποψήφιος δικαιούχος οφείλει να υποβάλλει σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Επειδή στη δράση υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο. Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

γ. Το ελάχιστο μέγεθος των υπό ένταξη αγροτεμαχίων ανέρχεται σε 1 στρέμμα. Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα για τις μόνιμες φυτείες και σε 2 στρέμματα για της ετήσιες καλλιέργειες. Σε περίπτωση μικτών εκμεταλλεύσεων το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα.

δ. Αναλαμβάνουν την υποχρέωση εφόσον κλιθούν να παρακολουθήσουν μαθήματα κατάρτισης σε θέματα βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου 1.1.1 του Π.Α.Α «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης».

Κριτήριο	Βαθμοί
Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης	10
Κατά κύρια απασχόληση αγρότης	50
Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο	30
Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 10% μέχρι 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	10
Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 > 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	20
Ειδικά κριτήρια δράσης	Ανάλογα προς τη δράση

Σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγούνται στη σειρά κατάταξης οι καταρχάς δικαιούχοι που συγκεντρώνουν μεγαλύτερη βαθμολογία στα παρακάτω κατά σειρά προτεραιότητας κριτήρια:

1. **Έκταση σε περιοχή NATURA 2000**
2. Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο
3. Κατά κύρια απασχόληση αγρότης
4. Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης

**Πίνακας 6.2.1 Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση
1.1.(Βιολογική Γεωργία)**

Κριτήριο	Βαθμοί
Παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών	10
Παραγωγός φυτικών βιολογικών προϊόντων	30
Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ (μέρος ή σύνολο παραγωγής)	10
Παραγωγός ζωικών βιολογικών προϊόντων	5
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
Έκταση 2-4 Ha	10
Έκταση > 4 Ha	15
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10
Υποβολή σύμβασης με πιστοποιητικό	30

ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ

Εγκεκριμένη

Αριθ. Πρωτ.:74/4119/13.01.2012/570/467

ΣΥΜΒΑΣΗ

Για την υλοποίηση της δράσης 1.1 «Βιολογική Γεωργία» του μέτρου 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις» του Άξονα 2 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (Π.Α.Α) Καν.(ΕΚ) 1698/05 του Συμβουλίου «για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης» και συγκεκριμένα τους δικαιούχους της αριθ. 74/4119/13-01-2012 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (πενταετής ένταξη).

Στο Δήμο Κιλκίς,το, σήμερα 07-03-2014 ημέρα ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ οι εξής συμβαλλόμενοι:

1. Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, νομίμως εκπροσωπούμενος από τον ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Προϊστάμενο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) ΚΙΛΚΙΣ (αναγράφεται η αρμόδια υπηρεσία του φορέα υλοποίησης) που εδρεύει στο Δήμο Κιλκίς,το (οδός) ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (αριθμ.) 3 (Τ.Κ.) 61100 ο οποίος στη συνέχεια για λόγους συντομίας καλείται «φορέας υλοποίησης» και

2. Ο/Η ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΡΑΛΟΥ του ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ κάτοικος του Δήμου Πλάγια,τα (Περιφερειακή Ενότητα) ΚΙΛΚΙΣ (Οδός) (αριθ) (Τ.Κ) 61005 , με Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) 104766743 επαγγελματίας αγρότης, κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης που εδρεύει Πλάγια,τα ο οποίος στη συνέχεια για λόγους συντομίας καλείται «δικαιούχος»

και από κοινού «Οι συμβαλλόμενοι».

Έχοντας υπόψη:

1. Τους κανονισμούς: 1698/2005, 73/2009, 65/2011, 1122/2009, 1290/05, 883/2006, 1320/2006, 1974/2006, 834/2007, 889/2008, 1234/2007, 555/2008, 436/2009, όπως ισχύουν την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας.
2. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (Π.Α.Α), όπως έχει εγκριθεί από την Ε.Ε. με την αριθμ. Ε(2007) 6015/29-11-2007 απόφαση και όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
3. Την αριθ. 079833/24-10-2011 ΚΥΑ «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (Π.Α.Α) Αλέξανδρος Μπαλτατζής» (ΦΕΚ Β 2366/2011) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Την με αριθ. Πρωτ. 26365/30.03.2012 αίτηση ενίσχυσης του δικαιούχου όπως έχει εγκριθεί με την αριθ. πρωτ. 494/24438/20.02.2014 απόφαση έγκρισης δικαιούχων του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Συμφωνούν, συνομολογούν και αποδέχονται αμοιβαία τα ακόλουθα που περιλαμβάνονται σε 13 άρθρα ως εξής:

Άρθρο 1: Σκοπός

Άρθρο 2: Αντικείμενο

Άρθρο 3: Διάρκεια της σύμβασης

Άρθρο 4: Υποχρεώσεις συμβαλλόμενων

Άρθρο 5: Ύψος ενίσχυσης

Άρθρο 6: Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης

Άρθρο 7: Έλεγχοι

Άρθρο 8: Κυρώσεις

Άρθρο 9: Ανάκληση σύμβασης- Επιστροφή

αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων

Άρθρο 10: Τροποποίηση σύμβασης και του

ΣΠΔ - Μεταβίβαση

Άρθρο 11: Διακοπή της σύμβασης

Άρθρο 12: Ανωτέρα βία

Άρθρο 13: Εφαρμοστέο Δίκαιο

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας σύμβασης είναι ο ακριβής προσδιορισμός των συμβατικών υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων μερών με στόχο την ορθή εφαρμογή και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής της δράσης 1.1 «Βιολογική Γεωργία» του μέτρου 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις».

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Με την παρούσα σύμβαση ο φορέας υλοποίησης αναθέτει και ο δικαιούχος αποδέχεται – αναλαμβάνει την υλοποίηση ενός εγκεκριμένου Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Σ.Π.Δ) της γεωργικής του εκμετάλλευσης, το οποίο θα συμβάλλει στην προστασία των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρα), στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στην αιεφόρο ανάπτυξη και στην προσφορά εγγυήσεων στους καταναλωτές για ασφαλή γεωργικά προϊόντα.

Άρθρο 3

Διάρκεια της σύμβασης

Η ισχύς της σύμβασης αρχίζει από την 30/03/2012 (ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης) και λήγει την 29/03/2017.

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται για το συνεχές χρονικό διάστημα των πέντε ετών.

Κατ' εξαίρεση τη λύση της παρούσας σύμβασης επιφέρει η ενδεχόμενη αποβολή του δικαιούχου από τη δράση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 της παρούσας σύμβασης.

Μετά τη λήξη της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 και εφόσον ο δικαιούχος επιθυμεί να συνεχίσει την εφαρμογή της δράσης για την οποία έχει υπογράψει σύμβαση, αναλαμβάνει την υποχρέωση, να προσαρμόσει τις δεσμεύσεις σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του νέου προγράμματος όπως αυτό θα προκύψει κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. Σε αντίθετη περίπτωση, μπορεί να διακόψει τη σύμβαση χωρίς να του επιβληθούν κυρώσεις.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις συμβαλλόμενων

A. Υποχρεώσεις φορέα υλοποίησης

Ο φορέας υλοποίησης αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες, με σκοπό την πληρωμή του δικαιούχου ετησίως, υπό την προϋπόθεση ότι ο τελευταίος εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

B. Υποχρεώσεις δικαιούχου

Ο δικαιούχος αναλαμβάνει καθ' όλη την περίοδο ισχύος της παρούσας τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

1. Να τηρεί τις κατευθύνσεις και προδιαγραφές του Καν. (ΕΚ) 834/2007, καλύπτοντας την περίοδο δέσμευσης με σύμβαση σε ισχύ, η οποία έχει συναφθεί με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων. Σε περίπτωση που η σύμβαση με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων δεν έχει κατατεθεί με την αίτηση ενίσχυσης στη δράση να υποβάλλεται με την υπογραφή της σύμβασης του δικαιούχου με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης που εκπροσωπείται από τον Δ/ντή της ΔΑΟΚ ή της ΔΑΟ κατά περίπτωση.
2. Να υποβάλλει με τη δήλωση εφαρμογής κάθε έτους βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/07
3. Να θέτει στις αροτραίες καλλιέργειες που βρίσκονται σε περίοδο προσαρμογής σε αγρανάπαυση το σύνολο της έκτασης των αγροτεμαχίων υποχρεωτικά μια φορά την περίοδο προσαρμογής. Στις αροτραίες καλλιέργειες που έχουν ολοκληρώσει την περίοδο προσαρμογής ο δικαιούχος προαιρετικά θέτει το σύνολο

της έκτασης των αγροτεμαχίων σε αγρανάπαυση μόνο μία φορά στη διάρκεια της περιόδου των δεσμεύσεων. Η αγρανάπαυση κάθε έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της ενταγμένης εκμετάλλευσης.

Με τον όρο περίοδο προσαρμογής (μετατροπής) νοείται το χρονικό διάστημα το οποίο απαιτείται για να απαλλαγεί το έδαφος από τα υπολείμματα των χημικών εισροών και να γίνει καταπολέμηση των ζιζανίων χωρίς τη χρήση χημικών. Την περίοδο αυτή τηρείται η διαδικασία της βιολογικής παραγωγής, χωρίς όμως το παραγόμενο προϊόν να πιστοποιείται και σαν βιολογικό. Για την περίοδο προσαρμογής προσμετράται ο χρόνος από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι 3 έτη για την αμπελοκαλλιέργεια και ελαιοκαλλιέργεια και 2 έτη για τις λοιπές επιλέξιμες καλλιέργειες της δράσης.

Ως αροτραίες καλλιέργειες θεωρούνται οι καλλιέργειες όλων των κατηγοριών του Πίνακα του Άρθρου 5 της παρούσας σύμβασης, εκτός από τις κατηγορίες «ελαιοκομία», «αμπελοειδή», «αρωματικά φυτά», «κρόκος» καθώς και η μηδική και η αγριαγκινάρα από την κατηγορία των κτηνοτροφικών φυτών.

Σε περίπτωση συγκαλλιέργειας σε ένα αγροτεμάχιο πρέπει όλες οι καλλιέργειες να είναι επιλέξιμες. Δεν επιτρέπεται αγρανάπαυση σε μέρος του αγροτεμαχίου.

4. Να τηρεί στο σύνολο της εκμετάλλευσής τους τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές αποφάσεις και βάσει των εγκυκλίων του ΟΠΕΚΕΠΕ.
5. Να διατηρεί σταθερή και αμετάβλητη την έκταση των ενταγμένων αγροτεμαχίων (εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων) και να μην τα ανταλλάσσει με άλλα αγροτεμάχια εκτός προγράμματος.

Κατά την περίοδο της δέσμευσης δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι ειδικές δεσμεύσεις του Κεφαλαίου Γ της αριθ. 079833/24.10.2011 (ΦΕΚ Β' 2366) ΚΥΑ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 3^α του άρθρου 21 της αριθ. 079833/24.10.2011 (ΦΕΚ Β' 2366) ΚΥΑ.

6. Να εφαρμόζει το εγκεκριμένο Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Σ.Π.Δ.) καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσής του στο οποίο περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος εφαρμογής των δεσμεύσεων της δράσης. Η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνει από σύμβουλο ο οποίος με ιδιωτικό συμφωνητικό ορίζεται υπεύθυνος για την εκπόνηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ.

Σε καμία περίπτωση η τροποποίηση του ΣΠΔ δε μπορεί να περιλαμβάνει την αλλαγή των ενταγμένων αγροτεμαχίων ή τη μείωση της έκτασης εφαρμογής της δράσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

α. Τροποποίηση του ΣΠΔ που οδηγεί και σε τροποποίηση της σύμβασης μπορεί να πραγματοποιηθεί μια φορά κατ' έτος, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, η τροποποίηση του ΣΠΔ και της σύμβασης γίνεται αμέσως μετά την αναγνώριση των περιπτώσεων ανωτέρας βίας.

Οι δικαιούχοι υποβάλλουν τεκμηριωμένη αίτηση τροποποίησης του ΣΠΔ και της σύμβασης στο φορέα υλοποίησης το αργότερο μέχρι 31 Μαρτίου κάθε έτους εφαρμογής και οπωσδήποτε πριν την έναρξη της εφαρμογής του τροποποιημένου ΣΠΔ. Εξίaireση αποτελούν μόνο οι φθινοπωρινές καλλιέργειες των δράσεων για τις οποίες το ΣΠΔ δύναται να τροποποιείται και δεύτερη φορά μέχρι 31 Οκτωβρίου κάθε έτους εφαρμογής και οπωσδήποτε πριν την έναρξη της εφαρμογής του τροποποιημένου ΣΠΔ.

Το αίτημα για τροποποίηση ΣΠΔ και της σύμβασης ελέγχεται από τον φορέα υλοποίησης και εγκρίνεται ή απορρίπτεται. Σε περίπτωση απόρριψης ισχύει το αρχικό ΣΠΔ. Ο φορέας υλοποίησης ενημερώνει εγγράφως τον παραγωγό ή/και τον σύμβουλο για την απόρριψη της τροποποίησης του ΣΠΔ. Η τροποποίηση του ΣΠΔ και της σύμβασης αφορά τη χρονική περίοδο της δέσμευσης που απομένει μέχρι την ολοκλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του δικαιούχου.

β. Τροποποίηση του ΣΠΔ που δεν οδηγεί και σε τροποποίηση της σύμβασης μπορεί να πραγματοποιηθεί μια φορά ετησίως μέχρι 31 Μαρτίου κάθε έτους εφαρμογής και οπωσδήποτε πριν την έναρξη της εφαρμογής του τροποποιημένου ΣΠΔ. Η τροποποίηση αυτή αφορά ανάλογα με τη δράση σε αλλαγή καλλιέργειας στα αγροτεμάχια ή σε κάθε άλλη περίπτωση συμβατή με τις δεσμεύσεις ανά δράση στο Κεφάλαιο Γ της αριθ. 079833/24.10.2011 (ΦΕΚ Β' 2366) ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Εξαιρέση αποτελούν μόνο οι φθινοπωρινές καλλιέργειες των δράσεων για τις οποίες το ΣΠΔ δύναται να τροποποιείται και δεύτερη φορά μέχρι 31 Οκτωβρίου κάθε έτους εφαρμογής και οπωσδήποτε πριν την έναρξη της εφαρμογής του τροποποιημένου ΣΠΔ. Το τροποποιημένο ΣΠΔ αφορά τη χρονική περίοδο της δέσμευσης που απομένει μέχρι την ολοκλήρωσή της.

Η τροποποίηση του ΣΠΔ με καλλιέργειες των οποίων η ενίσχυση οδηγεί σε υπέρβαση του εγκεκριμένου ποσού της πενταετούς σύμβασης, δεν γίνεται αποδεκτή από τον φορέα υλοποίησης και εξακολουθεί να ισχύει το αρχικό ΣΠΔ. Ο φορέας υλοποίησης ενημερώνει εγγράφως τον παραγωγό ή/και τον σύμβουλο για την απόρριψη της τροποποίησης του ΣΠΔ.

7. Να τηρεί αγροπεριβαλλοντικό φάκελο ο οποίος πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε ζήτηση και περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία ή παραστατικά:

- Αντίγραφο της υποβληθείσας αίτησης ενίσχυσης
- Υπογεγραμμένη σύμβαση με τις τυχόν τροποποιήσεις της
- Αντίγραφα των ετήσιων αιτήσεων πληρωμής και δηλώσεων εφαρμογής
- Αντίγραφα των Αιτήσεων Ενιαίας Ενίσχυσης (ΑΕΕ)
- Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) με τις τυχόν τροποποιήσεις του
- Ημερολόγιο εργασιών, όπως απαιτείται στην πολλαπλή συμμόρφωση και νόμιμα παραστατικά αγοράς λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Στις περιπτώσεις που ο γεωργός χρησιμοποιεί κοπριά και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης τιμολογίων, προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται η ακριβής ποσότητα κοπριάς και η προέλευσή της
- Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων
- Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν. (ΕΚ) 834/07
- Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) ή Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, όπως ισχύει
- Παραστατικά ΚΒΣ ή ΚΦΑΣ από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου
- Παραστατικά ΚΒΣ ή ΚΦΑΣ από τα οποία προκύπτει η πραγματοποίηση των χημικών αναλύσεων σε περίπτωση που έχουν πραγματοποιηθεί
- Κάθε άλλο έγγραφο που αφορά τη δράση που έχει ενταχθεί ο δικαιούχος

Ο αγροπεριβαλλοντικός φάκελος φυλάσσεται από το δικαιούχο για τρία επιπλέον έτη μετά την ημερομηνία της τελευταίας πληρωμής.

- Να υποβάλλει κατ' έτος αίτηση πληρωμής και δήλωση εφαρμογής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 17 της αρ. 079833/24.10.2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 2366), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Να δέχεται, να διευκολύνει και να συνεργάζεται με τα Εθνικά και Κοινοτικά ελεγκτικά όργανα για τον έλεγχο της τήρησης των δεσμεύσεων.

Ο δικαιούχος εντάσσει επιλέξιμη έκταση που ισοδυναμεί με 1.39 εκτάρια (Ha) και αναλαμβάνει να εφαρμόζει τις δεσμεύσεις που περιγράφονται στο εγκεκριμένο ΣΠΔ.

Τα αγροτεμάχια τα οποία εντάσσει στο πρόγραμμα είναι τα εξής:

Κωδικός Αγροτεμαχίου Αγροπερ.	Α/Α Α.Ε.Ε.	Χαρτογραφικό	Επιλέξιμη Ψηφ. Έκταση προς Ένταξη	Οικισμός Δήμος Κοινότητα	Τοποθεσία
380582	1	3745483818169	1.39	Πλάγια,τα	ΑΜΠΕΛΙΑ

Άρθρο 5
Ύψος ενίσχυσης

Το μέγιστο ύψος της ενίσχυσης (σε ευρώ/εκτάριο/έτος) που λαμβάνει ο δικαιούχος ανά καλλιέργεια φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ομάδες Καλλιέργειας	Απώλεια Εισοδήματος		Δαπάνες ¹			Σύνολο σε €/Ha/έτος	
	Με περ. προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής	Δαπάνες στήριξης	Χημική ανάλυση	Πιστοποίηση	Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής
Ελαιοκομία	711	370	15	30	-	756	415
Αμπελοειδή (εξαιρούνται οι αμπελώνες για επιτραπέζια χρήση και για σταφίδα)	855	855	15	30	-	900	900
Αραβόσιτος αρδευόμενος (για ζωοτροφή) (*)	491	491	15	30	64	600	600
Μηδική Αρδευόμενη (*)	519	344	15	30	36	600	425
Βαμβάκι αρδευόμενο (*)	429	420	15	30	60	534	525
Σιτηρά, ρύζι, όσπρια, ηλίανθος & λοιπές αροτραίες καλλιέργειες	275	202	15	30	-	320	247
Κτηνοτροφικά φυτά & λοιπές καλλιέργειες που δεν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του ανθρώπου	275	203	15	30	40	360	288
Αρωματικά φυτά	275	202	15	30	-	320	247
Κρόκος	855	855	15	30	-	900	900

¹ Στις περιπτώσεις καλλιεργειών (τροφήμα) που δεν προβλέπονται δαπάνες πιστοποίησης από την υπόψη δράση αυτές μπορούν να καλυφθούν από τις πιστώσεις του μέτρου 1.3.2. του ΠΑΑ 2007-2013.

(*) Ο ξηρικός αραβόσιτος, η ξηρική μηδική και το ξηρικό βαμβάκι ενισχύονται ως «Κτηνοτροφικά φυτά» στην κατηγορία «Κτηνοτροφικά φυτά & λοιπές καλλιέργειες που δεν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του ανθρώπου»

Στο μέγιστο ύψος ενίσχυσης υπολογίζεται και το πρόσθετο κόστος που αφορά στήριξη για γεωπόνο σύμβουλο, χημικές αναλύσεις και πιστοποίηση. Η μέγιστη ενίσχυση λαμβάνεται μόνο εφόσον προσκομιστούν παραστατικά του ΚΒΣ ή ΚΦΑΣ, σε ετήσια βάση και ως το ύψος που αναφέρεται στον παραπάνω πίνακα.

Οι δικαιούχοι της παρούσας δράσης που είναι ταυτόχρονα και δικαιούχοι του μέτρου 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. 2007-2013, σε περίπτωση κατά την οποία πραγματοποιήσουν χημικές αναλύσεις και αποζημιωθούν για αυτές από το παραπάνω μέτρο δεν μπορούν να λάβουν ενίσχυση για χημικές αναλύσεις στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

Σημειώνεται ότι η ετήσια ενίσχυση της έκτασης σε αγρανάπαυση για τις αροτραίες καλλιέργειες με περίοδο προσαρμογής, καθορίζεται από την τιμή ενίσχυσης της καλλιέργειας που προηγείται (αν η αγρανάπαυση

πραγματοποιηθεί κατά το 2^ο έτος της περιόδου προσαρμογής) ή έπεται (αν η αγρανάπαιση πραγματοποιηθεί κατά το 1^ο έτος της περιόδου προσαρμογής). Αν σε κάποιο αγροτεμάχιο η υποχρεωτική αγρανάπαιση πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο έτος της περιόδου προσαρμογής, που συμπίπτει και με το πρώτο έτος εφαρμογής της δράσης, η αροτραία καλλιέργεια που έπεται της αγρανάπαισης και έχει δηλωθεί στο Σχέδιο περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, δεν μπορεί να αντικατασταθεί με κάποια άλλη επιλέξιμη αροτραία καλλιέργεια άλλης καλλιεργητικής ομάδας σε περίπτωση τροποποίησης του ΣΠΔ. Σε περίπτωση αγρανάπαισης για τις καλλιέργειες χωρίς περίοδο προσαρμογής, δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση.

Όταν ένας δικαιούχος εντάσσεται με αγροτεμάχια με περίοδο προσαρμογής λαμβάνει την ενίσχυση «με περίοδο προσαρμογής» για αυτά τα αγροτεμάχια σε όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσής του, δηλαδή ακόμα και όταν λήξει η περίοδος προσαρμογής.

Στο παράρτημα Α της παρούσας αναφέρεται το ετήσιο και το συνολικό ύψος ενίσχυσης που λαμβάνει ο δικαιούχος, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΣΠΔ του παραρτήματος Β.

Άρθρο 6

Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης

Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης ο δικαιούχος υποβάλει αίτηση πληρωμής στο φορέα συμπλήρωσης και υποβολής της Αίτησης Ενιαίας Ενίσχυσης (ΑΕΕ), το αργότερο μέχρι την 15η Μαΐου κάθε έτους εφαρμογής.

Με τη συμπλήρωση ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων του έτους εφαρμογής δηλαδή την 16^η Οκτωβρίου ή όπως ειδικά αναφέρεται ανά δράση στη δημοσιοποιηθείσα Πρόσκληση ενδιαφέροντος και εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών, οι δικαιούχοι υποβάλλουν στο φορέα υλοποίησης δήλωση εφαρμογής. Με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ είναι δυνατόν η έναρξη υποβολής της δήλωσης εφαρμογής για συγκεκριμένη δράση να οριστεί διαφορετικά, για λόγους διασφάλισης με την ΑΕΕ. Εξαιρέση αποτελεί η δήλωση εφαρμογής του πρώτου έτους εφαρμογής, η οποία υποβάλλεται με την υπογραφή της σύμβασης της δράσης και εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών, στην περίπτωση που η σύμβαση της δράσης δεν έχει υπογραφεί κατά την ως άνω περιγραφείσα χρονική περίοδο.

Κατά την παραλαβή της δήλωσης εφαρμογής από τους φορείς υλοποίησης χορηγείται αριθμός ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου, ο οποίος επιβεβαιώνει το εμπρόθεσμο της υποβολής της δήλωσης εφαρμογής.

Η δήλωση εφαρμογής μπορεί να υποβληθεί από τους δικαιούχους και ηλεκτρονικά στο Σύστημα που υποστηρίζει την εφαρμογή κάθε δράσης λαμβάνοντας ηλεκτρονικό πρωτόκολλο.

Η δήλωση εφαρμογής συνοδεύεται από τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- i. Ενυπόγραφη αίτηση πληρωμής κάθε έτους εφαρμογής.
- ii. Ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ δικαιούχου και συμβούλου σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ.
- iii. Αντίγραφο του παραστατικού αμοιβής του συμβούλου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) ή με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ), όπως ισχύει κάθε φορά και σύμφωνα με την εκάστοτε νομοθεσία.
- iv. Φωτοτυπία της πρώτης σελίδας του βιβλιαρίου τραπεζικού λογαριασμού σε περίπτωση που είναι διαφορετικός σε σχέση με αυτόν από την αίτηση ενίσχυσης.
- v. Σε περίπτωση που τα παραστατικά νόμιμης κατοχής που έχουν υποβληθεί με την αίτηση ενίσχυσης είναι παραχωρητήρια για κοινόχρηστες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις, πρέπει να υποβάλλονται ανανεωμένα για κάθε έτος εφαρμογής.
- vi. Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/07 για κάθε έτος εφαρμογής.
- vii. Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) ή Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων
- viii. Παραστατικά ΚΒΣ ή ΚΦΑΣ από τα οποία προκύπτει η πραγματοποίηση των χημικών αναλύσεων σε περίπτωση που έχουν πραγματοποιηθεί.
- ix. Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας σε περίπτωση που αυτή είναι διαφορετική από την υποβληθείσα στην αίτηση ενίσχυσης

Άρθρο 7 Έλεγχοι

Για τη διασφάλιση και επαλήθευση των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης στο δικαιούχο, πραγματοποιείται έλεγχος από το φορέα υλοποίησης και κατά περίπτωση από τις υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ και περιλαμβάνει:

α. Διοικητικό έλεγχο, ο οποίος διακρίνεται σε:

αά. Διοικητικό - οπτικό, που αφορά συγκεκριμένα το εμπρόθεσμο υποβολής της αίτησης πληρωμής και της δήλωσης εφαρμογής και την πληρότητα αυτών.

ββ. Διοικητικό - μηχανογραφικό - διασταυρωτικό με τα δεδομένα του ΟΣΔΕ, με βάσεις δεδομένων άλλων καθεστώτων. Επίσης ελέγχονται το εγκεκριμένο ΣΠΔ σε σύγκριση με τα στοιχεία της αίτησης πληρωμής και της δήλωσης εφαρμογής.

β. Επιτόπιο έλεγχο ο οποίος πραγματοποιείται από μικτά συνεργεία ελέγχου που απαρτίζουν ο ΟΠΕΚΕΠΕ, και οι φορείς υλοποίησης και πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους ελέγχους της ΑΕΕ. Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται σε δείγμα που εξάγεται μηχανογραφικά από τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται κατ' έτος εφαρμογής και καλύπτει ποσοστό τουλάχιστον 5% των δικαιούχων του μέτρου 2.1.4. Και σε περίπτωση ελέγχων με τηλεπισκόπηση, οι επιτόπιες επισκέψεις που θα ακολουθήσουν για την εξακρίβωση των δεσμεύσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης και των δεσμεύσεων των γεωργοπεριβαλλοντικών δράσεων διενεργούνται με μικτά συνεργεία που απαρτίζουν ο ΟΠΕΚΕΠΕ, οι φορείς υλοποίησης και άλλες αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες. Ο έλεγχος για την πολλαπλή συμμόρφωση γίνεται σύμφωνα με ετήσια εγκύκλιο – χειρίδιο διαδικασιών που εκδίδεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Έλεγχοι στην εκμετάλλευση του δικαιούχου δύναται να πραγματοποιηθούν επιπλέον από τον φορέα εφαρμογής και από τους φορείς διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα) προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθότητα εφαρμογής της δράσης.

Άρθρο 8 Κυρώσεις

1. Για κάθε παράβαση των δεσμεύσεων της δράσης επιβάλλονται κυρώσεις με βάση την αρχή της αναλογικότητας που προβλέπονται στο άρθρο 19 της αρ. 079833/24-10-2011 ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

2. Οι πιθανές παραβάσεις και οι ακόλουθες κυρώσεις που κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Εκπρόθεσμη υποβολή αίτησης πληρωμής και δήλωσης εφαρμογής
 - Μείωση της ενίσχυσης και αποκλεισμός από τη δράση βάσει της έκτασης
 - Μη τήρηση της πολλαπλής συμμόρφωσης
 - Μη υποβολή ΑΕΕ, αίτησης πληρωμής, δήλωσης εφαρμογής από το δικαιούχο
 - Μη τήρηση ή πλημμελής τήρηση του αγροπεριβαλλοντικού φακέλου
 - Μονομερής διακοπή της σύμβασης από τον δικαιούχο
 - Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων
 - Υποβολή εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων εκ μέρους του δικαιούχου (είτε αυτή αφορά αίτηση ενίσχυσης είτε αφορά αίτηση πληρωμής).
 - Πρόσθετες κυρώσεις που σχετίζονται με τις δεσμεύσεις της δράσης 1.1 «Βιολογική Γεωργία», οι οποίες εξειδικεύονται στις κάτωθι κατηγορίες:
 - Διακοπή της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων και μη υπογραφή νέας σύμβασης με άλλο εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.
 - Μη προσακόμιση βεβαίωσης των απαιτήσεων του Καν (ΕΚ) 834/2007 από τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων
- Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, ο δικαιούχος οφείλει να υπογράψει νέα σύμβαση με άλλον εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, διασφαλίζοντας ότι η ενταγμένη εκμετάλλευση δεν τίθεται, εκτός συστήματος ελέγχου βιολογικής γεωργίας για κανένα χρονικό διάστημα. Η νέα σύμβαση

υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης εντός 30 εργάσιμων ημερών.

Η παραπάνω κύρωση εφαρμόζεται και στην περίπτωση μη προσκόμισης βεβαίωσης τήρησης των απαιτήσεων του Καν (ΕΚ) 834/2007 από τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

Σε περίπτωση που προσκομίζεται βεβαίωση που αφορά σε μέρος των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης, δεν καταβάλλεται η οικονομική ενίσχυση για τα εν λόγω αγροτεμάχια για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής, ενημερώνονται οι εμπλεκόμενοι φορείς και δεν γίνεται μείωση της έκτασης της σύμβασης. Σε περίπτωση που και κατά το επόμενο έτος εφαρμογής δεν προσκομιστεί βεβαίωση για τα ίδια αγροτεμάχια θεωρείται ότι επαναλαμβάνεται η παράβαση, απορρίπτονται τα εν λόγω αγροτεμάχια από τη δράση και τροποποιείται η σύμβαση ως προς την έκταση, χωρίς να εφαρμοστούν κυρώσεις λόγω μείωσης έκτασης, και ανακτώνται τα ήδη καταβληθέντα ποσά για τα συγκεκριμένα αγροτεμάχια ως αχρεωστήτως καταβληθέντα με τις νόμιμες προσαυξήσεις

- Μη πραγματοποίησης της υποχρεωτικής αγρανάπαυσης για τις αροτραίες καλλιέργειες με περίοδο προσαρμογής.
- Μη εφαρμογή του απαιτούμενου ποσοστού αγρανάπαυσης
- Διαπίστωση μη επιλέξιμης καλλιέργειας για τη δράση ή διαφορετική χρήση ή άλλη καλλιέργεια από τη δηλωθείσα στο ΣΠΔ

Άρθρο 9

Ανάκληση συμβάσεων- Επιστροφή αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών

Η παραβίαση από το δικαιούχο οποιουδήποτε όρου, θεμελιώνει λόγο καταγγελίας της σύμβασης, εκ μέρους του φορέα οποτεδήποτε.

Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα να διακόψει μονομερώς τη σύμβαση με το δικαιούχο αν σε διάστημα δυο χρόνων διαπιστώσει κατ' επανάληψη αδυναμία να συνεργασθεί με τον δικαιούχο με υπαιτιότητα του τελευταίου.

Η αποβολή από το μέτρο δικαιούχου συνεπάγεται την μονομερή διακοπή της σύμβασης και εκδίδεται απόφαση απένταξης.

Στην περίπτωση που κατά τη διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων διαπιστωθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό ενίσχυσης ο αρμόδιος φορέας για την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης, καλεί με έγγραφη πρόσκληση/ειδοποίηση τον οφειλέτη να επιστρέψει το οφειλόμενο ποσό ή αν δεν αποδέχεται το αποτέλεσμα να διατυπώσει μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερολογιακών (30) ημερών από την επίδοση της πρόσκλησης, έγγραφες παρατηρήσεις και να προσκομίσει συμπληρωματικά στοιχεία.

α) Εάν ο υπόχρεος αποδεχτεί τα αποτελέσματα ελέγχου επιστρέφει εντός τριάντα ημερολογιακών (30) ημερών το οφειλόμενο ποσό σε οποιοδήποτε υποκατάστημα του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός του ΟΠΕΚΕΠΕ υπέρ ΕΛΕΓΕΠ και προσκομίζει το αποδεικτικό πληρωμής στον ΟΠΕΚΕΠΕ (τμήμα Λογιστηρίου Πληρωμών και Τμήμα Παρακολούθησης Αχρεωστήτως Καταβληθέντων) της Δ/σης Πληρωμών Αγροτικών Ενισχύσεων με κοινοποίηση στην υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο

β) Στην περίπτωση, που ο υπόχρεος διατυπώσει τις έγγραφες παρατηρήσεις του εντός τριάντα ημερολογιακών (30) ημερών, από την επίδοση της πρόσκλησης, αυτές υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία για την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης και οι έγγραφες παρατηρήσεις/αντιρρήσεις και τα προσκομισθέντα στοιχεία εξετάζονται από την υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών και συντάσσει έκθεση ελέγχου για τη νομιμότητα ή μη της πληρωμής.

Σε περίπτωση που οι παρατηρήσεις/αντιρρήσεις του υπόχρεου κριθούν βάσιμες και με την έκθεση ελέγχου και εξέτασης των αντιρρήσεων βεβαιώνεται η νομιμότητα της πληρωμής, ενημερώνεται για το αποτέλεσμα ο ελεγχόμενος και ο ΟΠΕΚΕΠΕ αντίστοιχα και η υπόθεση κλείνει.

Σε περίπτωση που οι παρατηρήσεις/ αντιρρήσεις του υπόχρεου κριθούν αβάσιμες στο σύνολο ή εν μέρει και με την έκθεση ελέγχου βεβαιώνεται αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό ενίσχυσης, η αρμόδια υπηρεσία για την

αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης αποστέλλει όλα τα σχετικά δικαιολογητικά της υπόθεσης μαζί με την εισήγηση για έκδοση Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή το νομίμως εξουσιοδοτημένο όργανο.

Εφόσον, βάσει του περιεχομένου της έκθεσης ελέγχου συντρέχει περίπτωση αδικαιολόγητης πληρωμής εκδίδεται η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης, με την οποία διατάσσεται η επιστροφή των αδικαιολογήτως καταβληθέντων ποσών, προσαυξημένων με τους προβλεπόμενους τόκους, όπως ορίζονται στο Ν. 2520/97 και στην παρ. 3 του άρθρου 7 της με αριθ. πρωτ. 4941/7-11-2011 (ΦΕΚ Β' 2538) ΚΥΑ .

Μετά την επίδοση της Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης ο υπόχρεος οφείλει να καταθέσει εντός τριάντα ημερολογιακών (30) ημερών το οφειλόμενο ποσό σε οποιοδήποτε υποκατάστημα του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός του ΟΠΕΚΕΠΕ υπέρ ΕΛΕΓΕΠ και προσκομίζει το αποδεικτικό πληρωμής στον ΟΠΕΚΕΠΕ (τμήμα Λογιστηρίου Πληρωμών και Τμήμα Παρακολούθησης Αχρεωστήτως Καταβληθέντων) της Δ/σης Πληρωμών Αγροτικών Ενισχύσεων με κοινοποίηση στην υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο.

Σε περίπτωση μη καταβολής του απαιτούμενου ποσού αυτό βεβαιώνεται στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου από την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης, εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και αποδίδεται στον ΕΛΕΓΕΠ.

Κατά το χρονικό διάστημα από την έκδοση της Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης και μέχρι να εισπραχθεί ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό ο ΟΠΕΚΕΠΕ, αν υπάρχει άλλη αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτηση του υπόχρεου σε βάρος του ΕΛΕΓΕΠ, δύναται να προχωρήσει σε συμψηφισμό του αντίστοιχου ποσού με την έκδοση Απόφασης Συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 8 της με αριθ. πρωτ. 4941/7-11-2011 (ΦΕΚ Β' 2538 Β' 7/11-2011) ΚΥΑ .

Άρθρο 10

Τροποποίηση της σύμβασης και του ΣΠΔ – Μεταβίβαση

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, νομίμως εκπροσωπούμενος από τον Προϊστάμενο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της ΠΕ ΚΙΛΚΙΣ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των όρων της παρούσας σε περίπτωση που αυτό καταστεί αναγκαίο από την Κοινοτική ή/και Εθνική νομοθεσία. Οποιαδήποτε τροποποίηση της παρούσας σύμβασης γίνεται εγγράφως.

Τροποποίηση της παρούσας σύμβασης δύναται να πραγματοποιείται:

1. Μετά από αίτηση του δικαιούχου εφόσον:

αα) Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας

ββ) Μέρος ή το σύνολο της εκμετάλλευσης και οι αντίστοιχες αναληφθείσες υποχρεώσεις μεταβιβαστούν σε άλλο πρόσωπο για το υπόλοιπο της δέσμευσης. Η τροποποίηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μία φορά σε όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων.

γγ) Συντρέχουν λόγοι μείωσης της έκτασης.

Δεν εγκρίνονται τροποποιήσεις που οδηγούν σε υπέρβαση του εγκεκριμένου ύψους ενίσχυσης του δικαιούχου για τα έτη μέχρι τη λήξη της παρούσας προγραμματικής περιόδου.

2. Από το φορέα υλοποίησης, ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης ελέγχων, εφόσον κριθεί απαραίτητο και εάν από τον έλεγχο διαπιστωθεί απόκλιση στα δηλωθέντα στοιχεία. Η τροποποίηση γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη του δικαιούχου, έχει ισχύ από το επόμενο έτος εφαρμογής, πραγματοποιείται μετά την επιβολή κυρώσεων και μόνον εφόσον πρόκειται για απόκλιση με μόνιμο χαρακτήρα.

3. Μετά από τροποποίηση του θεσμικού ή κανονιστικού πλαισίου.

Ειδικά για τις περιπτώσεις της παραγράφου 1 ββ του παρόντος άρθρου (μεταβιβάσεις) ισχύουν τα εξής:

α. Σε περίπτωση μεταβίβασης ο αποδέκτης της μεταβίβασης αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η υπογραφή της σύμβασης.

β. Αποδέκτης της μεταβίβασης δύναται να είναι μόνο ένα πρόσωπο. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της

μεταβίβασης δεν είναι δικαιούχος της εν λόγω δράσης, τότε ελέγχεται εάν στο πρόσωπό του συντρέχουν οι προϋποθέσεις περί δικαιούχων.

- γ. Όταν ο αποδέκτης της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης σύμφωνα με άλλη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τότε οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης τηρούνται χωριστά. Όταν ο αποδέκτης της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης σύμφωνα με την ίδια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις εφαρμόζονται στο ενοποιημένο τμήμα της εκμετάλλευσης. Όταν ο αποδέκτης της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος άλλης δράσης, η οποία δεν συνδυάζεται με τη δράση της υπό μεταβίβαση εκμετάλλευσης, τότε η μεταβίβαση αυτή είναι δυνατή μόνο στις περιπτώσεις ανωτέρας βίας που αφορούν σε θάνατο δικαιούχου ή μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία. Σε αυτή την περίπτωση οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης κάθε δράσης τηρούνται χωριστά.
- δ. Σε περίπτωση ένταξης του δικαιούχου στο μέτρο της πρόωρης συνταξιοδότησης, για την μεταβιβαζόμενη εκμετάλλευση, η ΑΕΕ του εν λόγω έτους πρέπει να γίνει από τον διάδοχο και αποδέκτη της μεταβίβασης, διαφορετικά για το εν λόγω έτος επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Άρθρο 11

Διακοπή της σύμβασης

1. Ο δικαιούχος δύναται να διακόψει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη δράση 1.1 «Βιολογική Γεωργία» χωρίς επιπτώσεις, εφόσον εντάξει μέρος ή το σύνολο της ενταγμένης έκτασης στο μέτρο 2.2.1 «Δάσωση γεωργικών εκτάσεων» του ΠΑΑ 2007-2013, για το μέρος της έκτασης που εντάσσονται στο μέτρο 2.2.1. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση της παραπάνω μετατροπής είναι οι απαιτήσεις των υπό δάσωση ειδών σε λίπασμα και νερό να είναι μειωμένες τουλάχιστον κατά 30% σε σχέση με τις καλλιέργειες που αντικαθιστούν. Ο δικαιούχος οφείλει πριν την έναρξη των εργασιών για την εγκατάσταση της φυτείας να προσκομίσει στο φορέα υλοποίησης αίτηση διακοπής συνοδευόμενη από την απόφαση έγκρισης στο μέτρο 2.2.1 καθώς και το πρακτικό της πρώτης παραλαβής της επένδυσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.
2. Επιτρέπεται σε αιτιολογημένες περιπτώσεις κατά την περίοδο της δέσμευσης η μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου της ενταγμένης εκμετάλλευσης σε άλλο πρόσωπο, υπό τον όρο ότι το πρόσωπο αυτό έχει τις προϋποθέσεις και αναλαμβάνει για το υπόλοιπο της δέσμευσης τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συγκεκριμένη δράση.
3. Εφόσον κατά την περίοδο της δέσμευσης τα ενταγμένα αγροτεμάχια αποτελέσουν αντικείμενο αναδιασμού, βάσει της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Καν.(ΕΚ) 1974/2006, εγκεκριμένου από δημόσια αρχή, τότε:
 - α. Εάν η ενταγμένη έκταση δεν μειωθεί περισσότερο από 50% ή ο δικαιούχος εξασφαλίσει επιλέξιμη έκταση ισοδύναμη με την αρχική και παράλληλα προβεί σε τροποποίηση της σύμβασής του, δύναται να κριθεί δικαιούχος των ενισχύσεων και για το υπόλοιπο της περιόδου δέσμευσης. Η ισοδύναμη έκταση αυτή δύναται να είναι μέχρι και κατά 20% μικρότερη σε σχέση με την έκταση που έγινε ο αναδιασμός.
 - β. Εάν η μείωση υπερβαίνει το 50% και ο δικαιούχος αδυνατεί να εξασφαλίσει συμπληρωματική επιλέξιμη έκταση απαλλάσσεται των υποχρεώσεων χωρίς να ζητείται επιστροφή χρημάτων. Σημειώνεται ότι η διάταξη δεν αφορά περιπτώσεις μερικής ή ολικής συνένωσης εκμεταλλεύσεων για τη δημιουργία μιας νέας εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση που συμβεί αυτό η νέα εκμετάλλευση αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις των αρχικών εκμεταλλεύσεων.
4. Οι δικαιούχοι δύναται να διακόψουν την τήρηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, χωρίς επιπτώσεις, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α. Στην περίπτωση των παραγράφων 1, 2 και 3β του παρόντος άρθρου.
 - β. Στην περίπτωση παύσης της γεωργικής δραστηριότητας στις οποίες περιλαμβάνεται και η ένταξη του δικαιούχου στο μέτρο της Πρόωρης Συνταξιοδότησης κατά το τελευταίο έτος της δέσμευσης και εφόσον δεν είναι εφικτή η ανάληψη της δέσμευσης από διάδοχο γεωργό.
 - γ. Στην περίπτωση που συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας.
 - δ. Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της σύμβασης τεθούν πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις βάσει εθνικών και κοινοτικών διατάξεων τους οποίους ο δικαιούχος δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να τηρήσει.

Για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις υποβάλλεται αίτημα του ενταγμένου δικαιούχου στο φορέα υλοποίησης συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Εφόσον απαιτείται υπογράφεται νέα σύμβαση ή/και τροποποιείται η ήδη υπάρχουσα.

Άρθρο 12 Ανωτέρα βία

Ο δικαιούχος δε φέρει καμία ευθύνη σε περιπτώσεις αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει δυνάμει της παρούσας σύμβασης λόγω ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων.

Ως ανωτέρα βία δύναται να χαρακτηρισθούν τα ακόλουθα έκτακτα περιστατικά:

- α) θάνατος δικαιούχου,
- β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία,
- γ) απαλλοτρίωση σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον αυτή δεν ήταν προβλέψιμη την ημέρα ανάληψης της δέσμευσης,
- δ) σοβαρή φυσική καταστροφή που έπληξε σημαντικά τη γεωργική εκμετάλλευση,
- ε) καταστροφή των κτιρίων της εκμετάλλευσης που προορίζονταν για την εκτροφή των ζώων,
- στ) επιζωοτία που προσβάλλει το σύνολο ή μέρος του ζωικού κεφαλαίου του κατόχου της εκμετάλλευσης.

Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να γνωστοποιούνται εγγράφως στο φορέα υλοποίησης εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο δικαιούχος είναι σε θέση να το πράξει.

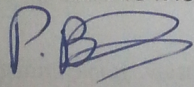
Ο φορέας υλοποίησης αξιολογεί τις ανωτέρω περιπτώσεις και τις διαβιβάζει σε τριμελή επιτροπή η οποία συστήνεται από υπαλλήλους του, η οποία και γνωμοδοτεί. Στην ανωτέρω επιτροπή δύναται να συμμετέχει και υπάλληλος της Νομικής υπηρεσίας εφόσον υφίσταται. Τα αποτελέσματα της γνωμοδότησης γνωστοποιούνται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Άρθρο 13 Εφαρμοστέο Δίκαιο

Οι Συμβαλλόμενοι συμφωνούν ρητά ότι η παρούσα σύμβαση διέπεται από την Ελληνική Νομοθεσία, ενώ το Ειρηνοδικείο είναι αρμόδιο για την εκδίκαση κάθε σχετικής με την παρούσα σύμβαση, διαφοράς.

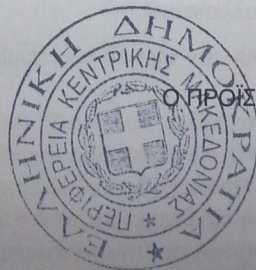
Για να πιστοποιηθούν τα ανωτέρω, συνάπτεται η παρούσα σύμβαση κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στην αρχή και υπογράφεται σε δυο αντίγραφα, εκ των οποίων ένα αντίγραφο λαμβάνει ο δικαιούχος για τον αγροπεριβαλλοντικό του φάκελο και ένα αντίγραφο παραμένει στο φάκελο που τηρείται για τον δικαιούχο στο φορέα υλοποίησης

Ο «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ»

Ραζού Βαφειάδου

Av.

Ο «ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ»

Av.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΝΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

(Συνολικό και ετήσιο ύψος ενίσχυσης σύμφωνα με το ΣΓΔ)

Ύψος Ενίσχυσης 1Έτος:	1251 €
Ύψος Ενίσχυσης 2Έτος:	1251 €
Ύψος Ενίσχυσης 3Έτος:	1251 €
Ύψος Ενίσχυσης 4Έτος:	1251 €
Ύψος Ενίσχυσης 5Έτος:	1251 €
ΣΥΝΟΛΟ	6255 €

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

(ΣΠΔ)

Έτος	Κωδικός Αγροτ. Αγροπερ.	A/A	Κωδικός Καλλιέργειας Αγρ. 030	Περιγραφή	Τύπος Καλλιέργειας	Επιλέξ. Ψηφ. Έκταση Προς Ένταξη	Έκταση Σ.Π.Δ.
2012(ΕΤΟΣ 1)	380582	1	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		1.39	1.39
2013(ΕΤΟΣ 2)	380582	1	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		1.39	1.39
2014(ΕΤΟΣ 3)	380582	1	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		1.39	1.39
2015(ΕΤΟΣ 4)	380582	1	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		1.39	1.39
2016(ΕΤΟΣ 5)	380582	1	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		1.39	1.39

(Σύνολα ανά καλλιέργεια)

Έτος	Κωδ. Καλλ. Αγροπερ.	Περιγραφή	Σύνολο Έκτασης Σ.Π.Δ.	Ποσοστό στη συνολική έκταση Σ.Π.Δ.
ΕΤΟΣ 1	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	1.39	100%
ΕΤΟΣ 2	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	1.39	100%
ΕΤΟΣ 3	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	1.39	100%
ΕΤΟΣ 4	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	1.39	100%
ΕΤΟΣ 5	030	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	1.39	100%

B) ΕΛΛΑΦΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΑ

Το έδαφος αποτελεί τον πιο σημαντικό παράγοντα για όλα τα φυτά. Υπάρχουν διάφοροι τύποι εδαφών όπου για κάθε φυτό προτιμάται κάποιος. Έτσι και για το φυτό της αμπέλου υπάρχουν τύποι εδαφών που προτιμούνται για την φύτευση και σωστή ανάπτυξη του, δηλαδή με κάποιες γενικές πληροφορίες, η δομή, η σύσταση και η χημική σύσταση ενός εδάφους παίζουν σημαντικό ρόλο στην σωστή ανάπτυξη, όπως προαναφέρθηκε, μέχρι και στα παραγόμενα σταφύλια που χρησιμοποιούνται για οινοποίηση.

Το έδαφος έχει 2 βασικούς ρόλους:

α) αποτελεί το βασικό υπόβαθρο που στηρίζει το αμπέλι.

β) καθώς και το υπόστρωμα όπου το φυτό θα βρει τα θρεπτικά στοιχεία για την ανάπτυξη του.

Κάποιοι ακόμα παράγοντες, που σε συνδυασμό με το έδαφος, παίζουν σημαντικό ρόλο στην καλλιέργεια της αμπέλου είναι το κλίμα και η τοπογραφική θέση της περιοχής.

Γενικά οι περισσότερες ποικιλίες απαιτούν γόνιμο έδαφος, που να στραγγίζει, να κρατάει μεγάλο ποσοστό υγρασίας και να αερίζεται. Έτσι στα πλούσια εδάφη το αμπέλι μπορεί να απλώσει τις ρίζες του και να βρει υγρασία ώστε να αναπτύξει πλούσιο φύλλωμα και να έχει μεγάλη παραγωγικότητα σταφυλιών. Αντίθετα σε εδάφη φτωχά που δεν υπάρχει μεγάλο ποσοστό υγρασίας, δηλαδή δεν συγκρατούν νερό, το φυτό “παλεύει” για να το βρεί σε βάθος και τα φυτά υποφέρουν. Αξίζει να σημειωθεί πως σε φτωχά εδάφη, η έλλειψη στοιχείων διατροφής συντελεί στην παραγωγή οίνων καλής ποιότητας (πολλοί βαθμοί (γράδα)).

Από αυτό γίνεται ευνόητο πόσο μεγάλη σχέση υπάρχει στο έδαφος – αμπέλι για την οινοπαραγωγή και γενικά για την καλλιέργεια του αμπελιού.

Εικόνα 4 (Έδαφος Βιολογικού Αμπελώνα, Πηγή Διαδίκτυου).

Γ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ

Στο στάδιο λίγο πριν την εγκατάσταση της βιολογικής μας καλλιέργειας θα πρέπει να γίνει συλλογή κάποιων στοιχείων που θα αφορούν:

- 1) τις θερμοκρασίες της συγκεκριμένης περιοχής,
- 2) το μικροκλίμα,
- 3) τους ανέμους,
- 4) εάν υπάρχει νερό για άρδευση.

Θα πρέπει να γίνει δειγματοληψία εδάφους και να γίνει έλεγχος στο εργαστήριο εάν υπάρχει κάτι που θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν, όπως η δομή του εδάφους, τα επίπεδα στοιχείων στο έδαφος(μακροστοιχεία και μικροστοιχεία).

Ακόμα ένα πλεονέκτημα θα ήταν να υπήρχε ανταπόκριση (από τους καταναλωτές) του βιολογικού προϊόντος της συγκεκριμένης περιοχής (και όχι μόνο) αλλά και να προσφέρει ικανοποιητικό εισόδημα στον αμπελουργό.

Έχοντας λάβει υπ' όψιν όλα τα παραπάνω θα συνεχιστούν οι παρακάτω ενέργειες:

α) Έχοντας από το εργαστήριο τις μετρήσεις από τυχόν ελλείψεις εφαρμόζουμε την κατάλληλη λίπανση.

β) Εδαφοκάλυψη και συστήματα αμειψισποράς που θα βελτιώνουν τις φυσικοχημικές ιδιότητες του εδάφους.

γ) Ισοπεδώσεις χωρίς όμως την καταστροφή της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

δ) Σύστημα και δοσολογία άρδευσης(εάν αρδεύεται).

ε) Σχεδιασμός δρόμου για μετακίνηση του γεωργικού ελκυστήρα.

στ) Περίφραξη γύρω από όλη την γεωργική μας εκμετάλλευση(λόγω πολλών ανεπιθύμητων αποτελεσμάτων όπως :καταστροφή πρέμων από πέρασμα κάποιων ζώων).

Δ) ΧΛΩΡΑ ΛΙΠΑΝΣΗ

Η χλωρά λίπανση του βιολογικού αμπελώνα (βλέπε εικόνα 5) είναι από τα βασικά κριτήρια για να θεωρηθεί κάποια καλλιέργεια βιολογική. Με την χλωρά λίπανση αυτό που επιτυγχάνουμε είναι η διατήρηση και η αύξηση της γονιμότητας του εδάφους .

Σήμερα, υπάρχει ένας ενδοιασμός από τους αμπελοκαλλιεργητές σε ότι αφορά στην συνύπαρξη κάθε είδους φυτικής βλάστησης με το αμπέλι. Ο λόγος είναι ο ανταγωνισμός για θρεπτικά στοιχεία και νερό ανάμεσα στο αμπέλι και την φυτική βλάστηση. Ιδιαίτερα αυτός ο ανταγωνισμός για το νερό προκαλείται διότι τα φυτά χλωράς λίπανσης καταναλώνουν νερό διαρκώς κατά την ίδια περίοδο που τα φυτά της αμπέλου βρίσκονται σε ανάπτυξη και χρειάζονται νερό.

Αυτό αντιμετωπίζεται κρατώντας την χλωρά βλάστηση σε χαμηλό επίπεδο ώστε να παραμείνει σε επίπεδο μη ανταγωνίσιμο και να ενσωματωθεί στο έδαφος μετά την πλήρη ανθοφορία. Έτσι με την ενσωμάτωση της χλωράς λίπανσης τοποθετούνται στο έδαφος θρεπτικά στοιχεία και μεταλλικά σύμπλοκα μαζί με την οργανική 'μάζα' όπου είναι αφομοιώσιμη για το φυτό της αμπέλου. Άρα δεν υπάρχει ανταγωνισμός , αντίθετα, το φυτό μακροπρόθεσμα εμφανίζει μία δυναμική θρέψης και σταδιάκα υπάρχει μία βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους.

Εικόνα 5 (Βιολογική Καλλιέργεια - χλωρά λίπανση Αμπελώνα, Πηγή Διαδίκτυο).

Με την εφαρμογή της χλωράς λίπανσης βελτιώνουμε την καλλιέργεια του αμπελιού και τα στοιχεία που μας το δείχνουν είναι:

1) Μείωση της επιφανειακής διάβρωσης.

- 2) Χαλάρωση αλλά και βελτίωση του πορώδους μέσω των ριζών.
- 3) Ενσωμάτωση οργανικής ουσίας και άλλων θρεπτικών, που συνεπάγεται βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους.
- 4) Εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας και δημιουργία περισσότερης οργανικής ουσίας από την φυτική βλάστηση.
- 5) Υπάρχει ανανέωση του χούμου, αποθήκευση άνθρακα και αξιοποίηση άλλων θρεπτικών.
- 6) Αύξηση ρυθμιστικής ικανότητας του εδάφους.
- 7) Αύξηση της εδαφικής υγρασίας.

Ο αμπελουργός για την επιλογή φυτών της χλωράς λίπανσης έχει στην διάθεση του πολλά φυτά. Δύο είναι οι κατηγορίες :

- α) Τα ψυχανθή(τριφύλλι,βίκος,κουκιά. κ.α), και**
- β) Τα αγρωστώδη βαθύρριζα(σίκαλη,κριθάρι,βρώμη. κ.α).**

Η αναλογία ψυχανθών και αγρωστωδών για το φυτό της αμπέλου είναι 4:1.

Έτσι θα μπορούσαμε να εγκαταστήσουμε ένα σύστημα αμειψισποράς που θα έχει ψυχανθή. Προτού σπείρουμε θα πρέπει να γίνουν κάποιες καλλιεργητικές τεχνικές.

Με τις καλλιεργητικές τεχνικές εννοούμε το φρεζάρισμα όταν το έδαφος είναι στο “ρώγο” του, έπειτα ακολουθεί η σπόρα των ψυχανθών και η κόπη και η ενσωμάτωση τους όταν φτάσουν 20cm περίπου. Η οργανική ουσία που θα εμπλουτιστεί στο έδαφος (εάν έχουμε 2 ton χλωρά ουσία/στρέμμα) θα φτάνει τα 300 με 600 κιλά χούμο.

E) ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα κυριότερα θρεπτικά στοιχεία για την ανάπτυξη του αμπελώνας είναι το N-P-K και υπάρχουν και άλλα απαραίτητα στοιχεία όπως τα Zn,B,Mn.

- 1) **Άζωτο(N)**: Το άζωτο επιδρά στον σχηματισμό φύλλων, των βλαστών και των σταφυλιών. Αυξάνεται το μέγεθος και το μήκος των κλιματίδων, τα φύλλα παίρνουν σκούρο πράσινο χρώμα. Το άζωτο εάν δοθεί σε κανονική δοσολογία τότε αυτό συμβάλλει στην καλή ποιότητα αλλά και παραγωγικότητα των σταφυλιών. Σε περίπτωση περίσσειας N τότε το βλαστικό μέρος του φυτού ευνοείται σε βάρος της καρποφορίας, με αποτέλεσμα : Κακής ποιότητας σταφύλια, την παράταση βλαστικής περιόδου, την ευπάθεια σε μυκητολογικές ασθένειες και γενικά την οψίμωση της παραγωγής. Σε περίπτωση έλλειψης N τα φύλλα παραμένουν μικρά και κιτρινωπά, περιορίζει την βλάστηση των φυτών με συνέπεια και την παραγωγή.

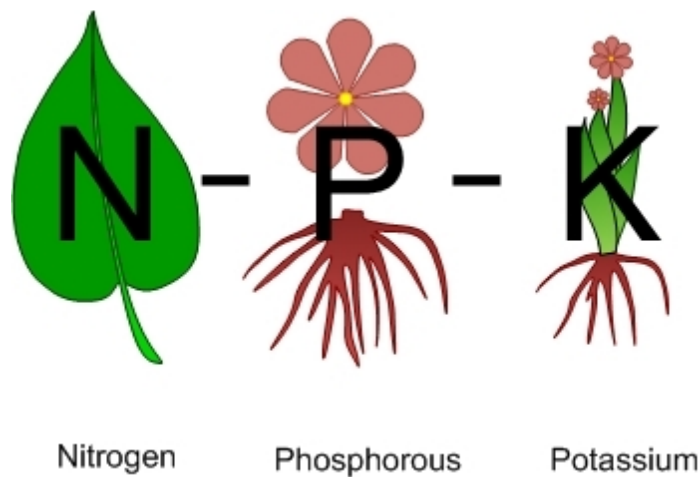
- 2) **Φώσφορος(P)**: Ο φώσφορος συντελεί στην καλή ανάπτυξη του ριζικού συστήματος. Επιδρά στην καλή ποιότητα σταφυλιών διότι ευνοεί την ανθοφορία. Η έλλειψη φωσφόρου περιορίζει τη βλάστηση.

- 3) **Κάλιο(K)**: Το κάλιο συμβάλλει στην καλή λειτουργία των φύλλων και των ριζών. Βελτιώνει την ποιότητα των σταφυλιών ,τα οποία με την βοήθεια του, ωριμάζουν πιο γρήγορα και αποκτούν περισσότερα ζάχαρα και καλό χρώμα. Επίσης ευνοεί την ωρίμανση του πρέμνου και των κλιματίδων και αυξάνει την αντοχή τους στην ξηρασία, το παγετό(ανοιξιάτικους παγετούς) και το ψύχος.

- 4) **Ασβέστιο (Ca)**: Είναι απαραίτητο σε μεγάλες ποσότητες κατά την κυτταρική διαίρεση- παρατηρείται έλλειψη ασβεστίου σε όξινα εδάφη με PH.

- 5) **Βόριο (B)**. Συμμετέχει στο μεταβολισμό των πρωτεϊνών, τη μετακίνηση του σακχάρου, ανάπτυξη των ανθέων και καρπών.

- 6) **Ψευδάργυρος (Z)**: Συμμετέχει στον μεταβολισμό των υδατανθράκων, σχηματισμό της χλωροφύλλης και σε άλλες λειτουργίες του φυτού.
- 7) **Μαγγάνιο (Mn)**: Βρίσκεται σε φυτικούς ιστούς, αλλά κυρίως συγκεντρώνεται στα φύλλα, στις κορυφές των βλαστών και στους σπόρους. Στο φυτό δεν κινείται εύκολα και επομένως τα πρώτα συμπτώματα της έλλειψης **Mn** εμφανίζονται στα βασικά φύλλα.
- 8) **Μαγνήσιο(Mg)**: Είναι απαραίτητο στοιχείο για πολλές ενζυματικές αντιδράσεις και αποτελεί συστατικό της χλωροφύλλης.

Εικόνα 6 (Άζωτο – Φώσφορος – Κάλιο, Πηγή Διαδίκτυον).

ΣΤ) α) ΚΛΑΔΕΥΜΑ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΑΣ

Υπάρχουν δύο κλαδεύματα για καρποφορία της αμπέλου :

- α) Το πρώιμο κλάδευμα που εφαρμόζεται στις αρχές του χειμώνα (Από Δεκέμβριο έως αρχές Μαρτίου, στις Νότιες περιοχές) και**
- β) Το όψιμο κλάδευμα που εφαρμόζεται στο τέλος του χειμώνα με αρχές άνοιξης (Από μέσα Φεβρουαρίου έως και μέσα Μαρτίου προς τέλος, στις Βόρειες περιοχές).**

Με το πρώιμο κλάδευμα επιτυγχάνουμε την πρώιμη έκπτυξη των οφθαλμών με πρώιμη άνθηση και μερική επιτάχυνση της ωρίμανσης των σταφυλιών. Αυτό όμως σημαίνει πως δεν θα υπάρχουν κίνδυνοι παγετών. Το πρώιμο κλάδευμα εφαρμόζεται στις νότιες περιοχές της Ελλάδας όπου δεν υπάρχουν τέτοιοι κίνδυνοι.

Με το όψιμο κλάδευμα επιτυγχάνουμε καλύτερο σχηματισμό των οφθαλμών, καλύτερο και ασφαλέστερο δέσιμο των καρπών. Το όψιμο κλάδευμα γίνεται μετά το ψύχος όπου επικρατεί στις βόρειες περιοχές της Ελλάδας. Αυτή η εργασία δεν πρέπει να γίνεται στο ψύχος γιατί ο ξυλώδης βλαστός θρυμματίζεται, γι' αυτό σε βαθμούς κάτω των 8 C δεν πρέπει να εφαρμόζεται το κλάδεμα.

Γενικά στο κλάδευμα πρέπει να δίνεται έμφαση σε πολλούς παράγοντες, **όπως :**

- α) Να διατηρείται το κατάλληλο σχήμα έτσι ώστε να αερίζεται το “κλίμα”,**
- β) Να βρίσκεται στην ίδια ισορροπία η βλάστηση με την παραγωγή.**
- γ) Να βελτιώνεται η ποιότητα των σταφυλιών με την ρύθμιση παραγωγής, και**
- δ) Να υπάρχει μια ισορροπία ανάμεσα στις κλιματίδες ώστε να μην υπάρχει μεγάλη διακύμανση (κλιματίδες μεγάλων ετών).**

Ανάλογα τις ποικιλίες ,που θα επιλεγθούν για τον αμπελώνα, υπάρχει και διαφορετικό κλάδευμα. Από τα πιο διαδεδομένα κλαδεύματα είναι:

α) Το βραχύ όπου διατηρούνται κεφαλές μέχρι και 3 οφθαλμούς(βλέπε εικόνα 7). Αυτό όμως εξαρτάται και από την κατάσταση που βρίσκεται το πρέμνο αλλά και την ηλικία κυρίως για οινοποιήσιμες ποικιλίες.

β) Το μακρό όπου διατηρούνται “αμολυτές” από 5 έως και 7 οφθαλμούς(βλέπε εικόνα 8).Πχ Σουλτανίνα .και

γ) Το μικτό όπου διατηρούνται κεφαλές μέχρι και 3 οφθαλμούς αλλά και “αμολυτές” με 4 οφθαλμούς ή και περισσότερους.

Εικόνα 7 (Βραχύ κλάδευμα, Πηγή Αγρόκτημα Α.Τ.Ε.Ι.Θ. Χ.Τ). Εικόνα 8 (μακρό κλάδευμα, Πηγή

Διαδίκτυο).

Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης = Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

ΣΤ) β) ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ.

ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Στο φυτό της αμπέλου υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό μυκητολογικών ασθενειών. Αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια της βιολογικής γεωργίας. Στην φυτοπροστασία της αμπέλου θα πρέπει να επιτυγχάνεται η οικολογική ισορροπία με την ορθή εκτέλεση καλλιεργητικών εργασιών, όπως η λίπανση, η άρδευση και το κλάδεμα, αλλά και η προστα-

σία ωφέλιμων οργανισμών. Εάν είναι αναγκαίο μόνο θα εφαρμόζονται βιολογικά σκευάσματα που θα επιτρέπονται από τον κανονισμό βιολογικών προϊόντων που έχει ορίσει η Ε.Ε.

Οι κυριότερες μυκητολογικές ασθένειες είναι:

α)

Περονόσπορος.

Συμπτώματα: Ο περονόσπορος (*Plasmopara viticola*) προσβάλλει τις κλιματίδες, τα φύλλα (βλέπε εικόνα 9), τους έλικες και βότρες, υποβαθμίζει την παραγωγή, καθυστερεί την ξυλοποίηση των κλιματίδων, και έμμεσα με όλα αυτά συνεπάγεται μείωση της καλλιέργειας (έως και 80%). Ο περονόσπορος αναπτύσσεται σε υψηλές θερμοκρασίες και σε ποσοστά υψηλής υγρασίας. Ακόμα και με την υγρασία του δρόσου το πρωί μπορεί να αναπτυχθεί.

Αντιμετώπιση:

- 1) Τα φυτά να είναι τοποθετημένα ώστε να ακολουθούν την φορά του ανέμου και να αερίζονται καλά.
- 2) Αποφυγή εγκατάστασης του αμπελιού σε περιοχή με πολύ υγρασία.
- 3) Προσοχή και αφαίρεση βλαστών που αναφέρονται από χαμηλά σημεία του πρέμνου και αποτελούν δίοδο του μύκητα στο φυτό.
- 4) Απομάκρυνση πεσμένων φύλλων ή παράχωμα τους.

Επιπλέον μπορεί να γίνει κάποιος ψεκασμός με χαλκούχο σκεύασμα όταν τα φυτά θα έχουν αποκτήσει 3 φύλλα.

Εικόνα 9 (Προσβολή σε φύλλο από περονόσπορο).

β)

Ωίδιο.

Συμπτώματα: Το ωίδιο (*Uncinula necator*) αναπτύσσεται σε θερμοκρασίες μεγάλου εύρους και προκαλεί κάθε χρόνο σοβαρά προβλήματα. Προσβάλλει φύλλα (βλέπε εικόνα 10), έλικες, βλαστούς και κυρίως καρπούς που αυτό συνεπάγεται με την μείωση της παραγωγής

και με ανάπτυξη δευτερογενών προσβολών από άλλα παθογόνα(όπως ο βοτρυτής).

Αντιμετώπιση:

- 1) Αφαίρεση κλιματίδων με σκουρόχρωμες δικτυώσεις στην επιφάνεια τους.
- 2) Κορυφολόγημα κλιματίδων όπου εμφανίζονται οι προσβολές.
- 3) Ψεκασμός με θείο όταν ο βλαστός είναι 1 με 3 cm και επέμβαση του με επίταση κοντά στο στάδιο της ανθοφορίας.(το θείο ασκεί ικανοποιητική μείωση του πληθυσμού των τετρανύχων και γενικά ακαριώσεων).

Εικόνα 10 (Προσβολή σε φύλλα από Ωίδιο).

γ)

Βοτρυτής.

Συμπτώματα: Ο βοτρυτής (*Botrytis cinerea*) προσβάλλει τρυφερούς βλαστούς, φύλλα, τους μικρούς βότρες πριν και μετά την άνθηση και τις ώριμες ράγες που για διάφορους λόγους (ευδεμίδα, μηχανικά τραύματα κ. α.) παρουσιάζουν λύσεις ή σχισίματα στην επιφάνειά τους (βλέπε εικόνα 11).

Αντιμετώπιση:

- 1) Αφαίρεση κλιματίδων με μεγάλο μολυσματικό δυναμικό που υπάρχει σε αυτές από την προηγούμενη καλλιεργητική περίοδο.
- 2) Αποφυγή ζωηρής βλάστησης
- 3) Ορθολογικό κλάδευμα που να εξασφαλίζει καλό αερισμό των φυτών.

- 4) Αποφυγή προσβολών των ραγών από οίδιο ή ευδεμίδα.

Εικόνα 11 (Προσβολή σε ράγες από βοτρυτή, Πηγή Διαδίκτυον).

δ)

Φόμοψη.

Συμπτώματα: Η Φόμοψη (*Phomopsis viticola*) είναι μια σπουδαία ασθένεια του ξύλου, που οι ζημιές της εκδηλώνονται με διάφορους τρόπους, όπως μη άνοιγμα των ματιών του αμπελιού την άνοιξη, νεκρωτικές κηλίδες στις κληματίδες (βλέπε εικόνα 12) με άμεσο αποτέλεσμα τον περιορισμό της ανάπτυξης των κληματίδων. Τα φυτά είναι ευαίσθητα την αρχή της έκπτυξης των οφθαλμών και ο μύκητας ευνοείται από την υψηλή υγρασία. Μακροπρόθεσμα παρατηρείται μείωση της παραγωγής και αποδεκατισμός του φυτικού κεφαλαίου.

Αντιμετώπιση:

- 1) Επιθεώρηση των κληματίδων και αφαίρεση των προσβεβλημένων κατά το κλάδευμα.
- 2) Κάψιμο των προσβεβλημένων κληματίδων αμέσως μετά το κλάδευμα.
- 3) Επεμβάσεις με διάφορα σκευάσματα μετά την έκπτυξη των ματιών.
- 4) Χρησιμοποιείται βρέξιμο θειάφι και ο πρώτος ψεκασμός πρέπει να γίνεται όταν η βλάστηση έχει μήκος 2-3 εκ και επανάληψη ανάλογα τις συνθήκες.
- 5) Απολύμανση των εργαλείων κλαδέματος με βορδιγάλειο πολτό ή

υπερμαγγανικό κάλι.

Εικόνα 12 (Προσβολή σε κληματίδα από φόμοψη, Πηγή Διαδίκτυο).

ε)

Ίσκα.

Συμπτώματα: Στην ίσκα (*Stereum hirsutum*) το πιο συχνό σύμπτωμα της ασθένειας είναι η αποπληξία. Τα πρώτα συμπτώματα εμφανίζονται στα κατώτερα φύλλα των κληματίδων στα οποία έχουμε ξηράνσεις της περιοχής του ελάσματος ανάμεσα στα νεύρα. Σε εγκάρσια τομή του πρέμνου παρατηρείται σήψη της εντερίωνης που προχωρεί στο ξύλο το οποίο γίνεται μαλακό και εύθριπτο (βλέπε εικόνα 13).

Αντιμετώπιση:

- 1) Κλάδευμα και αφαίρεση των ασθενών πρέμνων.
- 2) Όψιμο κλάδευμα.
- 3) Αποφυγή δημιουργίας πληγών στο πρέμνο λόγω του ότι η ασθένεια είναι παράσιτο πληγών.
- 4) Επάλειψη των πληγών (π.χ κερί).

- 5) Ικανοποιητική αποτελεσματικότητα για την αποφυγή της μόλυνσης των πληγών έχει και ο χαλκός.

Εικόνα 13 (Προσβολή στο εσωτερικό του πρέμνου από ίσκα , Πηγή Διαδίκτυον).

στ)

Ευτυπίαση.

Συμπτώματα: Η ευτυπίαση είναι μια ασθένεια του ξύλου. Κατά το κλάδεμα των βραχιόνων παρατηρούνται καστανοί πλευρικοί μεταχρωματισμοί. Την άνοιξη σε προσβεβλημένα πρέμνα παρατηρείται καχεκτική βλάστηση, κίτρινα παραμορφωμένα φύλλα και μικρά μεσογονάτια διαστήματα στους βλαστούς, μικρά αραιόρογα σταφύλια και μικρή παραγωγή, ενώ πολλά μάτια δεν βλαστάνουν.

Αντιμετώπιση:

Η ίδια για την καταπολέμηση της ίσκας όπως αναφέρθηκε προηγούμεως.

Εικόνα 14 (Προσβολή στο εσωτερικό του πρέμνου από ευτυπίωση, Πηγή Διαδίκτυον).

ζ)

Σηψιρριζίες.

Συμπτώματα: (*Armillaria mellea* – *Rosellinia necatrix*) Χαρακτηριστικό σύμπτωμα είναι η ξήρανση των πρέμνων με παθογνομικό σύμπτωμα αποτελεί η παρουσία στο λαιμό και τις ρίζες κάτω από τον φλοιό λευκές μυκηλιακές πλάκες ή καστανά νήματα των ριζόμορφων. Το ξύλο των προσβεβλημένων πρέμνων είναι εύθρυπτο (βλέπε εικόνες 15-16).

Αντιμετώπιση:

- 1) Κατά την εγκατάσταση νέου αμπελώνα το χωράφι στο οποίο θα γίνει εγκατάσταση επιβάλλεται η εφαρμογή της αγρανάπαυσης ή καλλιέργεια σιτηρών που δεν προσβάλλονται από τα παθογόνα για 2 ή περισσότερα χρόνια. Επίσης χρειάζεται προσεκτική απομάκρυνση ριζών υπολειμμάτων προηγούμενων καλλιεργειών.
- 2) Σε ήδη προσβεβλημένα πρέμνα απομόνωση αυτών συμπεριλαμβανομένων και 2 σειρών υγιών πρέμνων με χαντάκι βάθους 60εκ. και πλάτους 30εκ. ή με τη βοήθεια κάθετου ενσωματωμένου πλαστικού.
- 3) Ηλιοθέρμανση του εδάφους σε νέους αμπελώνες για 8 τουλάχιστον εβδομάδες τους καλοκαιρινούς μήνες. Ο συνδυασμός της μεθόδου αυτής με οργανική ουσία από καλά ζυμωμένα στέμφυλα έχει αποδώσει πολύ καλά αποτελέσματα.

- 4) Επίσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανταγωνιστικοί μικροοργανισμοί (π.χ Trichoderma harzianum, Bacillus subtilis) αλλά και διάφορες μυκόρριζες.

Εικόνα 15 (Προσβολή σε ρίζες και λαιμό από σηψιρριζίες, Πηγή Διαδίκτυον).

Εικόνα 16 (Προσβολή σε ρίζες από σηψιρριζίες, Πηγή Διαδίκτυον).

ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

η)

Ευδεμίδα.

Συμπτώματα: Η ευδεμίδα (*Lobesia botrana*) είναι έντομο, λεπιδόπτερο με τρεις – τέσσερις γενιές ετησίως, ανάλογα τις συνθήκες. Η πρώτη γενιά προσβάλλει τα άνθη και μετέπειτα οι άλλες γενιές προσβάλλουν τα σταφύλια (βλέπε εικόνα 17), προκαλώντας σάπισμα και άλλες εστίες για να ξεκινήσει ο βοτρυτής. Είναι το υπ' αριθμόν ένα εντομολογικό πρόβλημα των αμπελώνων. Η πρώτη γενιά συνήθως συμπίπτει με τους μήνες Απρίλιο Μάιο και με όχι απαραίτητη επέμβαση αυτό το διάστημα, η δεύτερη γενιά Ιούνιο Ιούλιο με απαραίτητη αντιμετώπιση, καθώς επίσης 3η και 4η γενιά Αύγουστο – Σεπτέμβριο με απαραίτητη αντιμετώπιση. Ο καθορισμός της ημερομηνίας επέμβασης γίνεται βάση των συλλήψεων φερομονικών παγίδων που πρέπει να τοποθετούνται στο αμπέλι.

Αντιμετώπιση:

1) Η αντιμετώπιση γίνεται με σκευάσματα που περιέχουν τον *Bacillus thuringiensis*, ο οποίος δρα αποκλειστικά στις κάμπιες των λεπιδοπτέρων και μετά την κατάποσή του από τις προνύμφες, οι προνύμφες σταματούν να διατρέφονται και μετά από 2-4 μέρες πεθαίνουν. Για να κάνουμε τον βάκιλλο πιο ελκυστικό για την κάμπια προσθέτουμε ζάχαρη.

2) Επίσης μια άλλη μέθοδος αντιμετώπισης της ευδεμίδας γίνεται με την διατάραξη των συζεύξεων με φερομόνες.

Εικόνα 17 (Προσβολή σε ράγες από ευδεμίδα, Πηγή Διαδίκτυον).

θ)

Ερίωση.

Σύμπτωματα: Είναι ακάρη (*Eriophyes vitis*) με 5 και 7 γενιές το χρόνο. Τρέφεται στην κάτω επιφάνεια του φύλλου με νύγματα, που έχουν σαν αποτέλεσμα των σχηματισμών κηκίδων που προεξέχουν στην πάνω επιφάνεια του φύλλου (βλέπε εικόνα 18), και στο κοίλωμα της κάτω επιφάνειας αναπτύσσονται υπερτροφικές τρίχες που στην αρχή είναι άσπρες και στο τέλος σκούρο καφέ.

Αντιμετώπιση:

Το θείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε βρέξιμο είτε επίπαση για την αντιμετώπιση του με καλά αποτελέσματα.

Εικόνα 18 (Προσβολή στην άνω επιφάνεια του φύλλου από την ερίωση, Πηγή Διαδίκτυον).

Ζ) ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΦΥΛΩΝ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούν ποικιλίες σταφυλών που υπάρχουν στο αγρόκτημα του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης. Θα αναφερθούν κάποια βασικά χαρακτηριστικά για την κάθε ποικιλία. Οι ποικιλίες αυτές μπορούν να ενταχθούν στην βιολογική καλλιέργεια.

α) Γηγενείς ποικιλίες :

Ντεμπίνα : (βλέπε εικόνα 19) (Συνώνυμο = Ζίτσα) Ονομάζεται και Ζίτσα διότι η καλλιέργεια της σε 90% παράγεται στα Ιωάννινα (στην περιοχή της Ζίτσας). Σύμφωνα με την νομοθεσία η καλλιέργεια της συνιστάται στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις Λάρισας, Καρδίτσας Τρικάλων, Πρεβέζης, Ιωαννίνων. Επίσης επιτρέπεται η καλλιέργεια της ντεμπίνας και στην Θεσπρωτία αλλά και Θεσσαλονίκη.

Εικόνα 19 (Ντεμπίνα, Πηγή Διαδίκτυον).

Χαρακτηριστικά αμπελογραφικά :

Φύλλο αναπτυγμένο μεγάλο και κυκλικό, πεντάλοβο, μισχικός κόλπος σχήματος U κλειστό με επικαλυπτόμενα χείλη.

Έλασμα μέσου πάχους προς παχύ, κυματώδης, σκούρο πράσινο στην άνω επιφάνεια και ανοιχτό πράσινο στην κάτω επιφάνεια, λείο στην άνω επιφάνεια και βαμβακώδες στην κάτω.

Κορυφή νεαρού βλαστού μέση έως ανοιχτή, βαμβακώδης, ελαφρώς ρόδινη.

Άνθη μορφολογικά και φυσιολογικά ερμαφρόδιτα.

Σταφυλή μέτριου έως μεγάλου μεγέθους, κωνική και πυκνή.

Ράγα μέσου μεγέθους έως μεγάλη, σφαιρική, κιτρινοπράσινη, πρόσφυση ποδίσκου με τη ράγα ισχυρή.

Ιδιότητες Ποικιλίας :

Έχει πρέμνο ζωηρό, είναι παραγωγική ποικιλία (2 σταφύλια ανά καρποφόρο βλαστό) όπου οι στρεμματικές αποδόσεις φτάνουν από 800kg έως και 1.500kg. Η διαμόρφωση του κλήματος γίνεται συνήθως σε σχήμα Royat και λίγα στρέμματα σε μορφή κυπέλλου. Το κλάδεμα είναι βραχύ (2 μάτια) και το ύψος της διαμόρφωσης σχετικά ψηλό (70 cm) λόγω ανοιξιάτικων παγετώνων. Τα υποκείμενα τα οποία χρησιμοποιούνται είναι 110 R και 41 B. Στα δύσκολα εδάφη (φτωγά, ελαφρά, ξηρά, πετρώδη) προσαρμόζεται καλά και δίνει εκλεκτό προ'όν. Η ποικιλία είναι ευαίσθητη σε ασθένειες όπως : ο περονόσπορος, το ωίδιο, ο βοτρυτής, οι σηψιρριζίες, η ευτυπίωση, και η ίσκα. Επίσης μεγάλες εκτάσεις έχουν

προσβληθεί απο μολυσματικό εκφυλισμό. Σοβαρό πρόβλημα είναι και οι ανοιξιάτικοι παγετοί. Στα μέσα Απριλίου έχουμε εκβλάστηση και άνθηση στα τέλη Μα'ιου με αρχές Ιουνίου. Πλήρη ωρίμανση έχουμε από τα μέσα Σεπτεμβρίου έως και αρχές Οκτωβρίου.

Παρατηρήσεις Ποικιλίας :

Από την ποικιλία ντεμπίνα παρασκευάζονται οίνοι ξηροί, ημιαφρώδεις ξηροί, ημιαφρώδεις ημίγλυκοι με ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ <Ζίτσα> καθώς και λευκός ξηρός τοπικός οίνος Ιωαννίνων.

Μαύρο Ναούσης (Ξινόμαυρο) : (βλέπε εικόνα 20) Πρόκειται για μια ποικιλία που καλλιεργείται στην Μακεδονία, ιδιαίτερα στην Νάουσα, Αμύνταιο, Γουμένισσα, Κοζάνη, Γρεβενά, Λάρισα, Πέλλα, Σιάτιστα. Η συνολική καλλιεργούμενη έκταση είναι 22.500 στρέμματα. Σύμφωνα με την νομοθεσία η καλλιέργεια αυτής της ποικιλίας επιτρέπεται στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Ημαθίας, Κοζάνης, Ημαθίας, Φλώρινας, Πέλλας, Γρεβενών, Λάρισας, Τρικάλων.

Εικόνα 20(Μαύρο Ναούσης, Πηγή Διαδίκτυον).

Χαρακτηριστικά Αμπελογραφικά :

Φύλλο αναπτυγμένο μεγάλο, σφηνοειδής, τρίλοβο σχεδόν ακέραιο, μισχικός κόλπος V κλειστός με τα άκρα των λοβών επικαλυπτόμενα.

Έλασμα παχύ, ελαφρά κυματώδης, σκούρο πράσινο στην άνω επιφάνεια και ανοιχτό πράσινο στην κάτω, λείο στην άνω επιφάνεια και βαμβακώδης στην κάτω. Οι κύριες νευρώσεις είναι ανοιχτοπράσινες και χνουδωτές στην κάτω επιφάνεια .

Κορυφή νεαρού βλαστού μέση προς ανοιχτή, βαμβακώδης, λευκοπράσινη με ερυθρωπή παρυφή.

Άνθη μορφολογικά και φυσιολογικά ερμαφρόδιτα.

Σταφυλή μέτριου μεγέθους, κυλινδροκωνική, πυκνή, μίσχος κοντός και ανθεκτικός στο στάδιο της ωρίμανσης.

Ράγα μέσου μεγέθους, σφαιρική, ο φλοιός είναι πλούσιος σε χρωστικές και τανίνες, σάρκα μαλακή, χυμώδης με πολλά οξέα.

Ιδιότητες Ποικιλίας :

Έχει πρέμνο ζωηρό, είναι παραγωγική ποικιλία (2 σταφύλια ανά καρποφόρο βλαστό). Η στρεμματική απόδοση κυμαίνεται από 800 – 1.000kg. Έχει καλή ισορροπία οξέων-σακχάρων-τανίνων και ένα ιδιαίτερο άρωμα κατά την ζύμωση και παλαίωση. Η διαμόρφωση γίνεται σε απλό Royat ή διπλό. Παλαιότερα η διαμόρφωση γινόταν σε χαμηλό κυπελλοειδές. Κλάδευμα καρποφορίας βραχύ (1-2 μάτια). Τα πιο διαδεδομένα υποκείμενα στην Χώρα μας είναι το 110R και το 41 B. Είναι ευαίσθητη ποικιλία στον περονόσπορο και το ωίδιο. Επίσης κάποιες χρονιές όπου οι συνθήκες το ευνοούν υπάρχει και η ανάπτυξη του βοτρυτή η οποία κάνει σημαντικές ζημιές. Αρχές Απριλίου έχουμε εκβλάστηση, τέλη Μαΐου με αρχές Ιουνίου έχουμε άνθηση και ωρίμανση από μέσα Σεπτεμβρίου έως μέσα Οκτωβρίου ανάλογα με την περιοχή και το έτος.

Παρατηρήσεις Ποικιλίας :

Πρόκειται για μια ευγενή ποικιλία που μπορεί να βελτιωθεί ποιοτικά με τους κατάλληλους αμπελοκομικούς χειρισμούς. Επίσης η ποιότητα επηρεάζεται και από το έτος. Δίνει οίνους ερυθρούς ξηρούς, ημίξηρους και ημίγλυκους καθώς και λευκούς αφρώδεις αλλά και λευκούς οίνους. Γενικά η καλλιέργεια του Ξινόμαυρου έχει τα πιο επιθυμητά αποτελέσματα στην περιοχή της Νάουσας λόγω του υψόμετρου (350m) και των καιρικών συνθηκών.

β) Ξενικές ποικιλίες:

Μοσχάτο Αμβούργου : (βλέπε εικόνα 21)Συνώνυμα (μαύρο μοσχάτο, μυρωδάτο, black Hamburg, Hambarg musque, muscuat d' Hamburg, black muscat). Η προέλευση του δεν είναι γνωστή. Θεωρείται πως είναι δημιουργήθηκε στο Bistol της Αγγλίας και είναι διασταύρωση των ποικιλιών Μοσχάτο Αλεξάνδρειας x frankental. Είναι μια ποικιλία διπλής χρήσης (και για οινοποίηση αλλά και άμεση κατανάλωση) και απαντάται στις περισσότερες αμπελουργικές χώρες. Στην Χώρα μας απαντάται σε όλες τις αμπελουργικές περιοχές αλλά κυρίως καλλιεργείται στην Θεσσαλία (Τύρναβο) σε έκταση 20.000 στρεμμάτων. Συνολική καλλιεργούμενη έκταση στην Ελλάδα περίπου 37.000 στρέμματα.

Εικόνα 21 (Μοσχάτο Αμβούργου, Πηγή Διαδίκτυον).

Χαρακτηριστικά Αμπελογραφικά :

Φύλλο αναπτυγμένο μέσου μεγέθους, σφηνοειδές, πεντάλοβο, μισχικός κόλπος σχήματος V ανοιχτό έως κλειστό με επικαλυπτόμενα χείλη.

Έλασμα μέσου πάχους, κυματάδες, σκούρο πράσινο στην άνω επιφάνεια και ανοιχτό πράσινο στην κάτω, λείο στην άνω επιφάνεια και έντονα αραχνο'υ'φές στην κάτω.

Κορυφή νεαρού βλαστού ανοιχτή, χνουδωτή, λευκοπράσινη με ερυθρωπή παρυφή.

Άνθη μορφολογικά και φυσιολογικά ερμαφρόδιτα.

Σταφυλή μεγάλη έως μέση, κυλινδροκωνική, πτερυγωτή, μέσης πυκνότητας έως αραιή, μίσχος μέσου μήκους .

Ράγα μέσου μεγέθους έως μεγάλη, ωσειδής έως και ελλειψοειδής, σάρκα μέσης ανθεκτικότητας, χυμώδης, γεύση γλυκιά, χυμός άχρωμος.

Ιδιότητες Ποικιλίας :

Πρέμνο μέσης έως και χαμηλής ζωηρότητας, παραγωγική ποικιλία (2 σταφύλια ανά καρποφόρο βλαστό). Διαμόρφωση σε χαμηλό κυπελλοειδές και γραμμοειδές απλό ή διπλό Royat. Κλάδευμα καρποφορίας βραχύ (1-2 μάτια) και ο τυφλός(τσίμπλα) της βάσης είναι γόνιμος. Ευδοκμεί σε πλούσια εδάφη, βαθιά, δροσερά. Στα ξηρά εδάφη χωρίς δυνατότητα άρδευσης η ποιότητα υποβαθμίζεται και τα σταφύλια χρησιμοποιούνται για οινοποίηση κυρίως. Οι αποδόσεις σε σχήμα κυπελλοειδές είναι απο 1.000-1.500kg το στρέμμα, εάν γίνει σωστή διαχείριση (θερίνα κλαδέματα, άρδευση) τότε η παραγωγή θα ξεπεράσει τα 2.000kg το στρέμμα. Παθαίνει ζημιές απο τις χαμηλές θερμοκρασίες, ιδιαίτερα σε υγρές περιοχές. Η ποικιλία υποφέρει απο ανθορροία και μικροραγία ιδιαίτερα όταν τα πρέμνα είναι υπερφορτωμένα. Επίσης η ποικιλία είναι αναισθητη στον μολυσματικό εκφυλισμό. Στην Χώρα μας συμπεριφέρθηκαν καλά ως υποκείμενα τα 110R και 41 B. Αρχές Απριλίου έχουμε εκβλάστηση, μέσα προς τέλος Ιουνίου έχουμε ανθοφορία. Τέλη Αυγούστου έως και έναν μήνα μετά ανάλογα την περιοχή έχουμε πλήρη ωρίμανση.

Παρατηρήσεις Ποικιλίας :

Είναι μια ποικιλία όπου έχει μεγάλη προσαρμοστικότητα σε διάφορες συνθήκες, για αυτό και είναι τόσο διαδεδομένη. Έχει πολύ ιδιαίτερο άρωμα και αυτός είναι ένας λόγος που ο Έλληνας θα το προτιμάει. Τα σταφύλια της έχουν την ικανότητα να διατηρούνται για αρκετό καιρό στο πρέμνο μετά την ωρίμανση όπως και στις μεταφορές. Κατά τους Coobe και Dry (1988) η ποικιλία Μοσχάτο Αμβούργου μπορεί να διατηρηθεί με ψύχος για 1-1,5 μήνες.

Ραζακί : (βλέπε εικόνα 22) Συνώνυμο (Ροζακί, Κέρινο, Σμυρνέικο, Ανατολίτικο, χαφουζ-αλή). Θεωρείται ποικιλία ανατολίτικης προέλευσης. Αποτελεί από τις κυριότερες ποικιλίες παραγωγής επιτραπέζιων σταφυλών, καλλιεργείται σε πολλές χώρες. Πριν από 20 χρόνια αποτελούσε το μεγαλύτερο ποσοστό επιτραπέζιας ποικιλίας στην Ελλάδα ώσπου εμφανίστηκε η σουλτανίνα και η victoria.

Εικόνα 22(Ραζακί, Πηγή Διαδίκτυον).

Χαρακτηριστικά Αμπελογραφικά :

Φύλλο αναπτυγμένο μέσου μεγέθους έως μεγάλο και κυκλικό, πεντάλοβο, μισχικός κόλπος σχήματος U .

Έλασμα ελαφρά κυματώδης, σκούρο πράσινο στην άνω επιφάνεια και ανοιχτό πράσινο στην κάτω, λείο.

Κορυφή νεαρού βλαστού ανοιχτή, βαμβακώδης, πρασινόλευκη.

Άνθη μορφολογικά και φυσιολογικά ερμαφρόδιτα.

Σταφυλή μεγάλη και διακλαδισμένη, μέτρια πυκνή έως αραιή, μίσχος μακρύς ισχυρός.

Ράγα μεγάλη, ελλειψοειδής, κυλινδρική ή ωοειδής, λευκοκίτρινη έως χρυσοκίτρινη, σάρκα ανθεκτική, ελαφρώς γλυκιά.

Ιδιότητες Ποικιλίας :

Πρέμνο πολύ ζωνρό και παραγωγικό (1-3 σταφύλια ανά καρποφόρο βλαστό). Διαμόρφωση γίνεται σε γραμμοειδή, υψηλά κυπελλοειδή και κρεβατίνες. Κλάδευμα καρποφορίας μακρύ, μικτό και ορισμένες φορές βραχύ, ανάλογα το σχήμα διαμόρφωσης, το οικολογικό περιβάλλον και γενικά τις συνθήκες καλλιέργειας. Ευδοκίμει σε εδάφη μέσης συστάσεως έως χαλαρά, βαθιά και ασβεστολιθικά. Επίσης η ποικιλία σε περιοχή με υψηλή υγρασία ωριμάζει με αργό ρυθμό με συνέπεια την οψίμωση και την ποιοτική βελτίωση. Τα υποκείμενα που δέχεται στην Χώρα μας είναι τα 110R και 41 B. Ανάλογα με το κάθε σχήμα διαμόρφωσης έχουμε και διαφορετική στρεμματική απόδοση, δηλαδή στο σύστημα κυπέλλου έχουμε από 1.500-2.000kg το στρέμμα, σε γραμμοειδή θα έχουμε 2.500-3000kg το στρέμμα και σε σχήμα κρεβατίνας θα ξεπερνάει τα 4.000kg το στρέμμα. Είναι ευαίσθητη στον περονόσπορο, το ωίδιο και την φώμοψη. Μέσα Απριλίου αρχίζει η εκβλάστηση, μέσα με τέλη Μαΐου ανθίζει, από μέσα έως τέλη Αυγούστου αρχίζει η ωρίμανση έως τέλη Οκτωβρίου.

Παρατηρήσεις Ποικιλίας :

Η ευρεία διάδοση της οφείλεται στις προσαρμοστικές ιδιότητες της ποικιλίας να εγκαθίστανται σε διάφορες οικολογικές συνθήκες και συστήματα διαμόρφωσης, καθώς και προτιμάται για την απόδοση της. Πρέπει να δοθεί προσοχή στην σωστή χρήση λίπανσης και άρδευσης ώστε να αποφεύγεται η υπερπαραγωγή που μειώνει την ποιότητα.

Σουλτανίνα : (βλέπε εικόνα 23) Συνώνυμο (Άκουνο, Σουλτανί, Τσεκριντεξίδικη, Σουλτανίνα Άσπρη, Σταφίδα Άσπρη, Σταφίδα Ροζακιά, Thompson Seedless, Kechmiche Jaune, Kichmisch). Η Σουλτανίνα είναι ασιατικής προέλευσης και στην Ελλάδα ήρθε το 1838, στην Σμύρνη. Μετά την εγκατάσταση των προσφύγων από την Μικρά Ασία άρχισε να επεκτείνεται η καλλιέργεια της. Καλλιεργείται σε όλον τον κόσμο και για αυτό θεωρείται μια απο τις πιο διαδεδομένες ποικιλίες. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις στην Ελλάδα ανέρχονται στις 173.180 στρέμματα (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων). Παραγωγή σταφίδας που ανέρχεται στους 7.200 τόνους και επιτραπέζιας χρήσης σταφύλια στους 140.000 τόνους. Σε κάποιες περιοχές όπως στην Κρήτη, Ημαθία, Κορινθία επιτρέπεται η καλλιέργεια της και ως οινοποιήσιμη.

Εικόνα 23 (Σουλτανίνα, Πηγή Διαδίκτυον).

Χαρακτηριστικά Αμπελογραφικά :

Φύλλο αναπτυγμένο μεγάλο, πενταγωνικό, σφηνοειδής, τρίλοβο , μισχικός κόλπος V

κλειστός έως με επικαλυπτόμενα χείλη.

Έλασμα λεπτό κυματώδης, ανοιχτό έως ζωηρό πράσινο στην άνω επιφάνεια και ανοιχτοπράσινο στην κάτω, λείο και στις δύο επιφάνειες, νευρώσεις κιτρινόλευκες, λείες, μίσχος μακρὺς μέσου πάχους.

Κορυφή νεαρού βλαστού κλειστή έως μέση, λεία έως βαμβακώδης και κιτρινοπράσινη.

Άνθη ερμαφρόδιτα, αυτογόνιμα.

Σταφυλή μεγάλη, κυλινδροκωνική, πυκνή, μίσχος μέσου μήκους, πράσινος και ξυλοποιημένος στην βάση του.

Ράγα μέσου μεγέθους, ελλειψοειδής, κιτρινόλευκη, φλοιός μέτριου πάχους, σάρκα αγίγερτη, γεύση γλυκιά, ποδίσκος εύθραστος και αποξηραίνεται εύκολα.

Ιδιότητες Ποικιλίας :

Πρέμνο πολύ ζωηρό και παραγωγικό (1-2 μεγάλα σταφύλια ανά καρποφόρο βλαστό). Γονιμότητα ταχυφυών μεγάλη με αποτέλεσμα να δίνει (μετά από αυστηρό κορυφολόγημα) μια ικανοποιητική δεύτερη παραγωγή όπου πάει για οινοποίηση. Διαμόρφωση γίνεται σε γραμμοειδές, κυπελλοειδές και κρεβατίνα. Κλάδευμα καρποφορίας μακρό (αμολυτές 8-12 οφθαλμών) ή μικτό γιατί ο τυφλός και οι δύο πρώτοι οφθαλμοί της βάσης της κληματίδας είναι άγονοι. Η ποικιλία καρποφορεί από τον τρίτο οφθαλμό και πάνω. Στα κυπελλοειδή η απόδοση είναι 1.000-1.500kg το στρέμμα, στα γραμμοειδή και στην κρεβατίνα φτάνει τα 3.000kg το στρέμμα. Προτιμά εδάφη πορώδη, αμμοαργιλα-σβεστώδη, μαργώδη. Καλά υποκειμένα είναι το 110R και το 41 B. Είναι πολύ ευαίσθητη στον περονόσπορο και το ωίδιο, την ίσκα και το τσιλικμαράζι. Επίσης πάσχει από ανθόρροια και είναι ευαίσθητη στην ξηρασία και το ψύχος. Από τα μέσα Μα'ρτίου ξεκινάει η εκβλάστηση, μέσα Μα'τίου έχουμε την άνθηση, και ωρίμανση από αρχές Σεπτεμβρίου έως ότου χρειαστεί, ανάλογα με την σκοπιμότητα της χρήσης.

Παρατηρήσεις Ποικιλίας :

Η ποικιλία είναι αγίγερτη, τριπλής χρήσης και έχει μεγάλη οικονομική σημασία για την χώρα μας. Η χρησιμοποίηση των σταφυλών στην οινοποιία δίνει οίνους καλής ποιότητας λόγω της φυσικής οξύτητας του παραγόμενου γλεύκους. Η ζήτηση της στην αγορά είναι μεγάλη λόγω του ότι είναι αγίγερτη, μεγαλόρραγη και λευκή, η ποικιλία χρησιμοποιείται στις διασταυρώσεις για την δημιουργία νέων ποικιλιών. Αρκετές διασταυρώσεις έδειξαν θετικά αποτελέσματα.

Italia : (βλέπε εικόνα 24) Συνώνυμο (Pirovano 65, Muscat Italia, Ideal, Moscatel Italiano(Ισπανικό), Moscatel Italia(Πορτογαλία), Muscat D' Italy(Τυνησία, Μαρόκο), Muscat Italia(πρώην Γιουγκοσλαβία), Ραζακί Μοσχάτο. Αποκτήθηκε στην Ρώμη από διασταύρωση των ποικιλιών bicane x Μοσχάτο Αμβούργου. Η καλλιέργεια της Italia απαντάται σε πολλές χώρες. Στην Ελλάδα εισάχθηκε το 1955. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η καλλιέργεια της ποικιλίας συνιστάται σε Πελοπόννησο, Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλία, Μακεδονία, Θράκη, Κυκλάδες, Δωδεκάνησα, Κρήτη.

Εικόνα 24 (Italia, Πηγή Διαδίκτυον).

Χαρακτηριστικά Αμπελογραφικά :

Φύλλο αναπτυγμένο μεγάλο έως μέσου μεγέθους, σφηνοειδής, πεντάλοβο, μισχικός κόλπος σχήματος V κλειστού με επικαλυπτόμενες πλευρές.

Έλασμα μέσου πάχους, σγουρό, κυματώδης, σκούρο πράσινο στην άνω επιφάνεια και ανοιχτό πράσινο στην κάτω, λείο στην άνω επιφάνεια και βαμβακώδες στην κάτω.

Κορυφή νεαρού βλαστού ανοιχτή, χνουδωτή, λευκή.

Άνθη μορφολογικά και φυσιολογικά ερμαφρόδιτα.

Σταφυλή μεγάλη, κυλινδροκωνική, μέσης πυκνότητας' μίσχος μακρύς, πρασινέρυθρος και εύθραστος.

Ράγα πολύ μεγάλη, ελλειψοειδής ή ωοειδής, κιτρινοπράσινη έως κίτρινη, φλοιός μέσου πάχους ανθεκτικός, σάρκα ανθεκτική και γλυκιά με χαρακτηριστική λεπτή μοσχάτη γεύση. Ποδίσκος μακρύς και λεπτός, ισχυρής πρόσφυσης με την ράγα.

Ιδιότητες Ποικιλίας :

Πρέμνο πολύ ζωηρό και παραγωγικό (1-2 μεγάλα σταφύλια ανά καρποφόρο βλαστό). Η διαμόρφωση γίνεται σε ψηλά γραμμοειδή και σε κρεβατίνα. Κλάδευμα καρποφορίας μακρό διότι τα μάτια της βάσης έχουν περιορισμένη γονιμότητα. Επίσης με το μακρό κλάδεμα επιτυγχάνεται υψηλή και σταθερή παραγωγή. Προτιμάει εδάφη γόνιμα, βαθιά και δροσερά. Τα υποκείμενα τα οποία χρησιμοποιούνται είναι τα 11R και 41B. Είναι ευαίσθητη στο ωίδιο και τον βοτρυτή. Τα ραντίσματα με θειάφι πρέπει να γίνονται ελαφρά και συχνά επειδή η ποικιλία είναι ευαίσθητη σε αυτά. Αρχές Απριλίου έχουμε εκβλάστηση, μέσα Μαΐου άνθηση και από αρχές Σεπτεμβρίου έως τέλος Οκτωβρίου πλήρη ωρίμανση.

Παρατηρήσεις Ποικιλίας :

Πρόκειται για μια εκλεκτή ποικιλία επιτραπέζιας χρήσης με ελαφρά μοσχάτη γεύση που προτιμάται τα τελευταία χρόνια από τους καταναλωτές.

Ribier : (βλέπε εικόνα 25) Συνώνυμο (Alphonse Lavallee, Royal(Βέλγιο), Enfes(Τουρκία), Gros Noir(Αλγερία)). Η προέλευση αυτής της ποικιλίας δεν είναι ακριβώς γνωστή. Καλλιεργείται σε πολλές χώρες, στην Ελλάδα καλλιεργείται στη Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα, Μακεδονία, Κρήτη και Πελοπόννησο.

Εικόνα 25 (Ribier, Πηγή Διαδίκτυον).

Χαρακτηριστικά Αμπελογραφικά :

Φύλλο ανεπτυγμένο μεγάλο, σφηνοειδής, πεντάλοβο. Μισχικός κόλπος σε σχήμα U ανοιχτό ή καμιά φορά ελαφρώς κλειστό.

Έλασμα παχύ, κυματώδης, με ελαφρές εξογκώσεις, σκούρο πράσινο στην άνω επιφάνεια και ανοιχτό πράσινο στην κάτω.

Κορυφή νεαρού βλαστού κλειστή, βαμβακώδης και λευκή.

Άνθη μορφολογικά και φυσιολογικά ερμαφρόδιτα.

Σταφυλή μεγάλη, κυλινδροκωνική, πτερυγωτή, καμιά φορά ογκώδης και ακανόνιστου σχήματος, μέσης πυκνότητας έως αραιή, μίσχος μέσου μήκους και ξυλοποιημένος.

Ράγα μεγάλη και σφαιρική έως ελλειψοειδής, με κυανομελανό χρωματισμό, φλοιός μέσου πάχους και ανθεκτικός, σάρκα ανθεκτική, χυμός άγευστος και άγρωμος, ποδίσκος μέσου μήκους και μεγάλης πρόσφυσης.

Ιδιότητες Ποικιλίας :

Πρέμνο ζωνρό. Ποικιλία μεγάλης παραγωγικότητας(2-3 σταφύλια ανά καρποφόρο βλαστό). Σε καλά και γόνιμα εδάφη φτάνει να ξεπερνάει και τα 3.000kg το στρέμμα. Διαμόρφωση κυρίως σε αμφίπλευρο Royat και σε κυπελλοειδές. Κλάδευμα καρποφορίας βραχύ(2-3 μάτια) ή μακρό ανάλογα με την ζωνρότητα των πρέμνων. Προτιμάει εδάφη γόνιμα, βαθιά, δροσερά και τοποθεσίες θερμές και προσήλιες. Τα υποκείμενα με τα οποία έχει ικανοποιητικά αποτελέσματα στην Ελλάδα είναι τα 11R και 41 B. Ευαίσθητη στον περονόσπορο, το ωίδιο, την φώμοψη και το ψύχος. Αρχές Απριλίου έχουμε την εκβλάστηση, μέσα Μαΐου άνθηση, αρχές Σεπτεμβρίου έως τέλη Οκτωβρίου έχουμε την ωρίμανση.

Παρατηρήσεις Ποικιλίας :

Είναι μια ποικιλία επιτραπέζιας χρήσης όπου το μέγεθος και η εμφάνιση των ραγών είναι θεαματική. Έχει χαμηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα κατά την ωρίμανση με συνέπεια ο Έλληνας καταναλωτής να μην την προτιμάει. Είναι ανθεκτική σε μεταφορές και γενικά αντέχει σε μακρινές αποστάσεις κατά την μεταφορά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στην εποχή την οποία διανύουμε το ενδιαφέρον του ανθρώπου για προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας είναι έντονο, διότι η αναζήτηση για προϊόντα παραγωγής τα οποία δεν έχουν υποστεί χρήση τεχνητών χημικών ουσιών έχει ευαισθητοποιήσει τους καταναλωτές αλλά και τους παραγωγούς. Αυτή η ευαισθητοποίηση προκαλείται από το ενδιαφέρον του ανθρώπου για το περιβάλλον καθώς η συνεχόμενη χρήση χημικών συνθετικών λιπασμάτων αλλά και φυτοφαρμάκων τείνει να εξαντλήσει κάθε φυσική πηγή ενέργειας με αποτέλεσμα, την ασύμφορη πρακτική της συμβατικής καλλιέργειας από μεριά παραγωγών αλλά και την καταστροφή του περιβάλλοντος από μεριά καταναλωτών αλλά και παραγωγών.

Η βιολογική καλλιέργεια αποτελεί στις μέρες μας ένα συχνό φαινόμενο και εφαρμόζεται ήδη από πάρα πολλούς παραγωγούς. Η βιολογική γεωργία θεωρείται μια ολοκληρωμένη πρόταση παραγωγής, οικολογικού προσανατολισμού όπου οι παράγοντες που καθορίζουν την ποιότητα και την ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων αντιμετωπίζονται ολοκληρωτικά. Το σύστημα παραγωγής που προαναφέρθηκε συνεργάζεται σε πλήρη αρμονία με το περιβάλλον και σέβεται την φύση.

Η βιολογική καλλιέργεια αμπελώνων απαντάται σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και είναι μια καλλιέργεια όπου έχει υποστεί συγκεκριμένες πρακτικές για την παραγωγή οίνου. Ένας παραγωγός βιολογικών αμπελώνων έχει ως στόχο την 'παραγωγή βιολογικού οίνου' (βλέπε εικόνα 26) που θα είναι ποιοτικός και αποδεκτός από τους καταναλωτές καθώς η κοινή έννοια του θα σημαίνει κάτι φυσικό χωρίς χημικά.

Η πρόταση του πρόντος πονήματος είναι η εστίαση στη βιολογική καλλιέργεια αμπελώνων με στόχο την παραγωγή υγιών προϊόντων (οίνος, σταφίδα, επιτραπέζιας χρήσης σταφύλια) με καλή ποιότητα και ποσότητα. Θα αναζητά λύσεις, για την υποστήριξη και την σωστή γονιμότητα των εδαφών, συμβαδίζοντας με την φύση και απορρίπτοντας κάθε χημικό συνθετικό λίπασμα και φυτοφάρμακο.

Εικόνα 26 (Αμπελώνας - Σταφύλι – Οίνος, Πηγή Διαδίκτυον).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΑΣΙΟΣ, Β, 2007. ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ, Εκδόσεις Α.Τ.Ε.Ι.Θ., ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ, Δ, 2010. ΑΜΠΕΛΟΓΡΑΦΙΑ, Εκδόσεις ΖΗΤΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ, Χ, 2007. ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΡΠΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΟΥ, Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ, ΑΘΗΝΑΙ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ 'ΠΑΙΔΕΙΑ', 1975, Εκδόσεις ΜΑΛΛΙΑΡΗ ΑΝΤ., ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΝ

AGROCERT – ΟΠΕΓΕΠ www.agrocert.gr

"http://triton.chania.teicrete.gr/bio_geo/index1.htm"

"<http://www.vaeni-naoussa.gr/wine-guide/biological.htm>"

"<http://www.biovin.gr/gr6.html>"

